

svensk **FALLSKÄRMS SPORT**

svenska fallskärmsförbundets medlemsmagasin

NUMMER FEM 2015

ÅRGÅNG 44

Storformation skapar **magi**

SFF-konferensen i Karlsborg

Vertikalt **europarekord** för damer

CYPRES

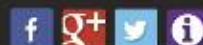
Reliability made in Germany

OJÄMFÖRLIG

Alla CYPRES har
ALLTID AKTIVERATS
och **ALLTID KAPAT LOOPEN**
när omständigheterna krävt,
sedan 1991
UTAN UNDANTAG
så vitt vi vet.

25-ÅRS
JUBILEUMS
BOOGIE
1-5 JUNI 2016
SKYDIVE BAD
LIPPSPRINGE
TYSKLAND

www.cypres.cc

Jämnt flyt...

Innehåll, nummer 5, 2015

Det här med att hitta ett jämnt flyt...

Vi alla har varit med om det. Ett tjockt grått molntäcke ligger över hoppfältet. Men man hänger kvar för att alla appar säger att det kanske, kanske kommer en blå lucka mot eftermiddagen. Man pausar verksamheten, informerar oförstående tandempax, pusslar om i schemat och bestämmer ny hoppordning. Allt för att försöka komma ikapp ett försenat schema, om det nu blir hoppning.

Himmelen ser inge vidare ut och hoppare har tröttnat på att vänta, börjar packa ihop för att hitta på något annat att göra. Man ställer om förväntningarna till annat och det är då det händer. Den blå himlen bryter fram och allt vaknar till liv. Var är kameramannen? Var är han som snackat med tandempaxet om rabatt på grund av vädret? Var är hon som skulle packa?

Det här med att hitta ett flyt, en fin takt att förhålla sig till – man kan inte alltid bestämma det. Man hamnar i en extra startsträcka, fast den inte finns. Lite så har det varit för oss på redaktionen under produktionen för detta nummer. Femman är vår största utmaning. Hoppsäsongen var över och det var svårt att hitta något att skriva om. Men när deadline närmar sig, då får vi nys om spännande grejer. Lägg till julleligheter att ta hänsyn till och heltidsjobb vid sidan av.

Nog om ursäkter. Nu är ju numret här, om än en hel del försenat. Vi hoppas du har överseende med det.

När du bläddrar vidare kommer du bland annat att läsa om förbundskonferensen, en intressant nyfiken på, ett försmak på World Air Games med svenska tävlande och sista delen i Davids fotoskola.

Vi hoppas att du har haft en skön ledighet och att du fick något fallskärmsrelaterat i julklapp. Eller att du snart ska boarda ett plan till en efterlängtd hoppresa. Vi ser fram emot säsongen 2016, med hela hoppssveriges alla historier och bilder!

Virginia

- 4 **Kalendariet.** Lösryckt, notiser om smått och gott.
- 6 **Ordförandespalten,** Peo Humla.
- 6 **SFF-konferensen** i Karlsborg – ny syn på säkerhet.
- 12 **RI** Petter Alfsson-Thoor – no blame-kultur.
- 13 Incidentrapporter.
- 14 **Klubbkollen,** Sundsvalls Fallskärmsklubb och Fallskärmsklubben Aros.
- 16 **Fallsvenskan 2015** – resultat och priser.
- 17 Vertikalt **europarekord** för damer.
- 20 **Storformation** skapar magi.
- 24 Landslagsträff på **Bosön**.
- 26 SFF på **World Air Games**.
- 28 **Nyfiken** på Said.
- 33 Davids **fotoskola**, del 5. Rörliga bilder.
- 34 Skynet – **förnya** din licens.
- 35 Kontakta SFF
- 36 Bakfotot.

svensk FALLSKÄRMS SPORT

Ansvarig utgivare
Peo Humla
Svenska Fallskärmsförbundet
E-post: ordforande@sff.se

Chefredaktör
Virginia Åslund
Manhemsgatan 9
126 52 Hägersten
Telefon: 0702-87 00 34
E-post: virginia.aslund@icloud.com

Redaktör
Martin Eidensten
Flyglärargatan 7
128 36 Skarpnäck
Telefon: 0703-33 90 21
E-post: martin@eidensten.se

Redaktör
Emelie Selin
Bellmansgatan 162
758 26 Uppsala
Telefon: 0707-61 93 92
E-post: emelie.selin@scandlearn.com

Kommunikationsansvarig i SFF
Henna Canevin
Fyrbåksvägen 14 A
722 10 Västerås
Telefon: 0730-40 98 32
E-post: henna@sff.se

Produktion
Layout, originalarbete, bildredigering och distribution:
Anders Nyqvist,
Himmelsdyk,
Box 110,
438 23 Landvetter
Telefon 0709-45 81 43
E-post: himmelsdyk@telia.com

Annonser
Anders Nyqvist, Himmelsdyk,
adress ovan.

Signerade artiklar
Signerade artiklar speglar författarens bild av verkligheten och inte nödvändigtvis Svenska Fallskärmsförbundets.

Insänt material
Redaktionen ansvarar endast för beställt material. Vi förbehåller oss rätten att redigera insända texter. Godkännande av publicering i SFS är samtidigt publiceringsgodkännande av det tryckta materialet som en lågupplöst PDF-fil på hemsida tillhörande SFF eller SFS.

Utgivning
1/16: vecka 14
2/16: vecka 23
3/16: vecka 35
4/16: vecka 42
5/16: vecka 51

Svensk Fallskärmsport,
ISSN 0280-11-X, är Svenska
Fallskärmsförbundets tidning och distribueras med
fem nummer per år till alla medlemmar i SFF.

Adressändring
Medlemmar i Svenska Fallskärmsförbundet (SFF) skickar adressändring till SFF (se nedan). Endast icke-SFF-medlemmar skickar adressändring till Himmelsdyk (se ovan "Produktion").

Svenska Fallskärmsförbundet
Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon kansli / RI: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post kansli: info@sff.se
Hemsida: www.sff.se

Omslaget:

Exit ur Dornier, vertikala europarekordet för damer, se mer på sidan 17.

Foto: Gustavo Cabana

Kalendariet

på gång
2016

JULI

- 9-10 juli: SM i precision, Skärstad hos Linköpings Fallskärmsklubb.
28-30/7: SM i frifallsgrenarna och kalottformation, på Johannisberg hos Fallskärmsklubben Aros.
31/7-2/8: SM och NM i swooping, Gryttjom, Stockholms Fallskärmsklubb.

AUGUSTI

- 21-28/8: VM i swooping, Farnham, Kanada.
26-27: SM tiomanna speedformation, Vårgårda hos Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg.
29/8 - 4/9: Storformation 40-manna damer, Gryttjom (SF)

SEPTEMBER

- 10-11: Swedish Skydive Crew cup (swooping), i Gryttjom hos Stockholms Fallskärmsklubb.
9-22: Världsmästerskapen i fallskärmshoppning, Chicago, USA.

NOVEMBER

- 1: Tävlingsfondsansökan och säsongsplanering för landslag skall vara inne.
12-13: Svenska Fallskärmsförbundets årliga konferens, Karlsborg.

FEBRUARI

- 5-7: Bas-kurs, Bosön. Krav: A-licens.
12-13: SM i vindtunnelflygning (indoor skydiving), Bodyflight, Stockholm.
19-21: Hoppledarkurs, Bosön. Krav: A-licens plus två år i sporten.
24-28: Kursledarkurs, Bosön. OBS! Nytt datum.
24-28: Hoppmästarkurs, Bosön. OBS! Nytt datum.

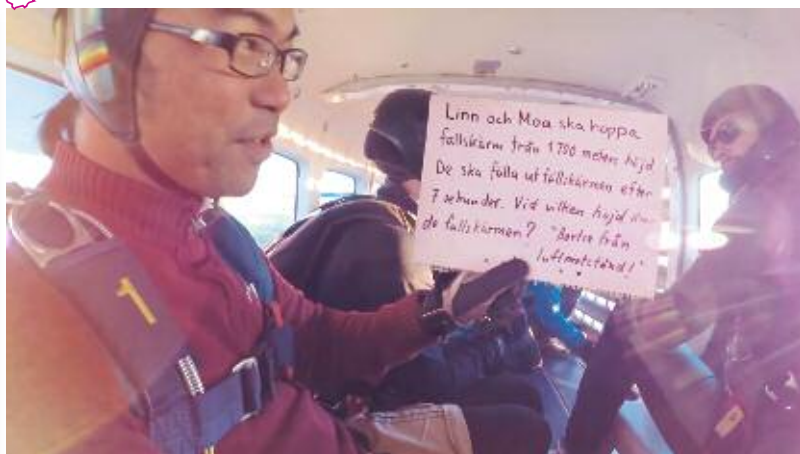
MARS

- 12: Riksstämman och Fallskärmsgala i Karlsborg. Mer info: www.sff.se
19: Safety day på alla klubbar.

APRIL

- 14-16: SM i vindtunnelflygning (indoor skydiving), Voss, Norge.

Hans Berggren

Narit Pidokrajt

Fysikuppgift om fallskärmshoppning

Narit Pidokrajt använder gärna fallskärmshoppning som exempel för sina fysikelever. Senast gjorde han, med hjälp av Oscar Rödin, en film som presenterade en av hans uppgifter.

"Uppgiften går ut på att beräkna en fallsträcka som är en del av den fysik 2-kurs jag undervisar i. Vi bortser från luftmotstånd eftersom det blir ganska matematiskt komplicerat och det är överkurs för gymnasiefysik. Jag förklarade för dem om gränshastighet: att vi inte kommer att falla snabbare hela tiden utan att nå en gränshastighet av cirka 200 kilometer i timmen om vi ligger på mage. De fick länken på kursens Facebookgrupp och så tittade vi på filmen tillsammans på lektionen också."

- Linn och Moa ska hoppa fallskärm från 1700 meters höjd. De skall falla ut fallskärmen efter sju sekunder. Vid vilken höjd drar de fallskärmen? (Bortse från luftmotståndet.) Kan du lösa uppgiften? Rätt svar på sidan 34.

Utvärdering av Team Playground

Team Playground är ett projekt som syftar till att inspirera fler hoppare att utvecklas genom tävling. Det hölls läger i olika discipliner på sex olika klubbar under året.

Den utvärdering som nu gjorts visar att en klar majoritet av de deltagare som besökt något av lägren tyckte att det var lärorikt och rekommenderar andra att delta. Majoriteten av de som inte deltog angav tidsbrist som orsak (84 procent) följt av att de inte fått information om evenemangen (36 procent).

Veteranlicens gäller nu i 60 dagar

Goda nyheter för dig som tänkt söka veteranlicens i år – numera gäller licensen nämligen i 60 dagar, alltså dubbelt så lång tid som gällde 2015.

Behörig att söka veteranlicens är hoppare som haft ett uppehåll längre än fem år men kortare än 25 år. Sökande skall också haft lägst licensgrad C, minst 200 hopp. Under de 60 dagarna får hen göra max 30 hopp. Mer info på www.SFF.se under "nyheter & artiklar"

Barn tävlade på samma villkor som vuxna – på bilden laget Mini Maktoom bestående av syskonen Noah och Kayleigh Wittenburg, nio och elva år gamla.

Tunneltävling i Duabi

En av världens största vindtunneltävlingar gick av stapeln över tre dagar den 26-28 november hos Inflight Dubai. Grenarna som det tävlades i var åttamanna formationshoppning, tre olika kategorier fyrmanna formationshoppning, dynamisk två- respektive fyrmanna och slutligen individuella grenar inom bästa trick och "överskridnings-kategori".

Till skillnad från många andra stora tävlingar sågs denna gång yngre deltagare som tävlade sida vid sida med de vuxna. Som exempel kan nämnas syskonduon Noah och Kayleigh Wittenburg, nio och elva år gamla, som tog ledningen över 19 rivaliserande lag i grenen dynamisk tvåmanna med sitt lag Mini Maktoom.

Vinnarna delade på en prissumma av 200 000 dollar.

Tunneln, som är världens största med sina fem meter i diameter och nästan 21 meter i höjd, lockade över 300 deltagare från 20 olika länder. För mer information och en komplett lista över de vinnande lagen se www.inflightdubai.com

InflightDubai.com

Materielvarning på Vigil

Tillverkaren av räddningsutlösaren Vigil har gått ut med en varning efter att en reservloop skavts av mot en ojämnhet i "kuttern". Enheter som är tillverkade 1 mars och 31 juli 2015 omfattas av materielvarningen.

Det är inte första gången Vigil har problem med sina kutter. Mest omskrivet är det tragiska dödsfallet i Kanada 2011 där räddningsutlösaren aktiverades men saknade rakblad och därför inte kunde skära av loopen. De har även haft problem med att kutterns kropp går sönder vid aktivering (2008 och 2009).

Detta är en bra påminnelse på att vi aldrig ska förlita oss på våra backupsystem utan alltid dra reserven själva när det behövs.

För att läsa hela varningen och se en komplett lista över berörda serienummer läs "Service Bulletin PSB 01-2015 (Cutters with rough edge)" som du finner på företagets hemsida www.vigil.aero

SM i vindtunnel hos Bodyflight

Den 12-13 februari 2016 hålls första SM i vindtunnelflygning – indoor skydiving – i Bodyflights tunnel i Stockholm. Fallskärmslicens är inget krav, men man skall ha erfarenhet av vindtunnelflygning och man skall vara medlem i en svensk klubb som tillhör Svenska Fallskärmsförbundet. Tävlingschef är Penny Robertson Pearce och tävlingsgrenarna är följande:

Formationshoppning:

FS4 – öppen, dam och juniorklass

FS4 – AA-klassen

FS4 – A-klassen

FS4 – rookieklass

VFS4 – öppen och juniorklass

Artistiska grenarna:

Dynamisk tvåmanna – öppen och juniorklass

Friflygning – intermediateklassen

Dynamisk fyrmanna – öppen och juniorklass

Indoor Solo (Freestyle) – öppen och juniorklass

Gryttjom Volo tog femte plats på VM

Helgen 24-25 oktober gick VM i vindtunnelflygning av stapeln där det svenska fyrmanslaget Gryttjom Volo tog hem femte plats med ett snitt på 23,6 poäng. Totalt ställde sexton lag upp i tävlingen.

Gryttjom Volo består av Mikael Kaulanen, Mattias Nord, Emil Einarsson, Kenneth Eriksson och Mattias Qvist.

Gryttjom Volo skiljer sig från många andra lag genom att inte vara sponsrade, vilket nu gör dem till världens bästa icke-sponsrade lag! Ekonomisk sponsring underlättar säkert men det är långt ifrån allt som behövs – Gryttjom Volo visar hur långt man kan komma med erfarenhet och vilja.

Lena Kaulanen

SKYDIVE

SPAIN

4.600m

This is our territory

UPCOMING EVENTS

Skysaver Weeks 7-11 March, 4-8 April

TrackDays 5-6 March, 2-3 April

Residential Progression Course 19-25 April

FZTH Wingsuit Weekend 12-13 March, 9-10 April

The Canopy School - Beginner Active Piloting 26-27 March, 23-24 April

Formation Weekends 19-20 March, 16-17 April

www.skydivespain.com

Seville | info@skydivespain.com | (+34) 955 766 056

JUMP IN THE SUN

all winter at Skydive Spain

Några ord från ordföranden...

Sedan senaste numret av Svensk Fallskärmsport har det varit ordförande- och CI-konferens i Karlsborg. Det jag uppskattade mest där var den kreativa och energirika stämningen som präglade samtliga diskussioner.

Ett av de positiva resultaten efter konferenshelgen är de pågående förbunds- och klubbdialogerna. I dessa framför klubbarna sina specifika behov av stöd från förbundet. Våra fallskärmsklubbar har olika behov av stöd och det behöver skraddarsys för att skapa den förväntade effekten. Detta ska också följas upp under den kommande hoppssäsongen.

I detta planeras även den satsning som förbundskonferensen gav sitt gillande till – storformationsträning med Sven Mörtberg och Johan Hansson.

Vår strategi inom förbundet har tuffa målsättningar till årsskiftet 2016 och justerades med en ny horisont: år 2020. Innehållet i strategin är väldigt gediget framtaget av den föregående styrelsen och det kommer nu att vara vårt koncept fem år framåt med årliga avstämningar. Vi behöver en tydlig vision för hur sporten ska utvecklas genom att fokusera på mål och mening för samtliga medlemmar. Samt i alla lägen vurma för att ta hand om de som väljer vår fantastiska idrott och gemenskap.

Vi behöver komma igång med träning. Det har genererat ett koncept som fått arbetsnamnet "coaches corner", vilket vår riksinstruktör med en frivillig projektgrupp kommer att paketera och implementera under kommande hoppår – på så många klubbar som möjligt!

Jag nämnde i föregående ledarspalt om hur viktig en förtroendefull relation som frivillig försvarsorganisation är till Försvarsmakten, och vad den betyder i ett större samhällsperspektiv.

Jag har nu haft förmånen att träffa vår försvarskommitté och en representant från Försvarsmaktens högkvarter. Det mötet avhandlade hur vi med konkreta åtgärder kan förtydliga vårt uppdrag och etablera ett nära samarbete med centrala delar inom Försvarsmaktens verksamhet. Fredrik Wesslén och Johan Julin i försvarskommittén kommer framöver att presentera konceptet och vad det innebär.

Tack för alla fina insatser under året. För mig som ordförande känns det oerhört inspirerande att få möjlighet att fokuserat driva styrelsens arbete vidare mot nya framgångar!

Jag hoppas att vi ses i mars för riksstämman och vår fallskärmsgala med utdelning av priser och förtjänsttecken.

Peo Humla,
ordförande i SFF

E-post: ordforande@sff.se

Svenska Fallskärms

Det var intensiva dagar för förbundets alla olika organ under förbundskonferensen i november.

Schemat var laddat med ämnen som säkerhet, kommande evenemang och tävlingar – allt för att komma fram till förbättringar, förstärkningar och förändringar för sporten.

Dessutom diskuterade chefsinstruktörerna kring att skapa en så kallad "no blame-kultur" – om att vi alla gör vi misstag och att det är bra att vi vågar diskutera för att lära av varandra.

Text: **Emelie Selin**

Foto: **Anders Nyquist**

Tävlingskommittén, TK, hade otroligt många saker att diskutera, med tanke på att hoppssverige fått igång en vindtunnel. Detta öppnar dörrar för bland annat tunnelflygning (indoor skydiving) och helt nya möjligheter att kunna träna inför större mästerskap.

Ska man vara med i ett landslag i frilflygning eller formationshoppning så bör det finnas vissa kunskapskrav enligt TK, som diskuterade hur en sådan träning bör läggas upp. Detta av flera anledningar, men främst för att Svenska Fallskärmsförbundet, SFF, vill att andra länder ska se Sverige som en konkurrent och kunna skicka starka bidrag till tävlingar. Men också för att fördelningen av tunneltimmar ska bli rättvisa och att alla ska ha förutsättningar att lyckas.

Om man ska nå toppen och bli elit-tävlare så ligger det mycket hård träning bakom, och det största ansvaret ligger

hos deltagaren själv. TK säger att det inte heller finns någon speciell fysisk kravprofil för fallskärmsbäring, men tävlar man på elitnivå och har höga mål så underlättar det i de flesta grenar om man har god fysik och uthålliga muskler.

Engagerade domare

Tävlingskommittén diskuterade även hur organisationen inför tävlingar ska se ut. Vill man ha ekonomiskt stöd från förbundet vill TK att man ställer högre krav på organisatören. Det måste finnas någon typ av projektplan, en realistisk budget, redovisningar och inbjudan som skickas ut i god tid.

I projektplanen finns en punkt som engagerar hängivna nyckelpersoner, våra domare. De är en otroligt viktig del av en tävling. TK är extremt tacksamma till alla domare som ställer upp, många av dem tar tid från sina semesterdagar

Svenska Fallskärmsförbundets stora konferens hålls i Karlsborgs fästning en helg i november varje år. Där samlas Sveriges alla klubbars ordföranden och chefsinstruktörer, men också tävlingskommittén och andra arbetsgrupper inom svensk hoppning.

Riksinstruktören
Petter Alfsson-
Thoor ledde dis-
kussionen om "no
blame-kultur".

Ny syn på säkerhet

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse

Ordförande – Peo Humla.

Ledamot – Gunilla Sigurd.

Ledamot – Christer Dahl.

Ledamot – Stefan Nilsson.

Ledamot – Henna Canevin.

Suppleant – Daniel Ingered.

Suppleant – Bengt Lysell.

Revisorer

Revisorer – Leif Carlström
och Bengt Johansson.

Revisorsuppleant – Ulf Hjalmarsson.

Valberedning

Ledamöter – Robbin Havasi,
Magnus Våge och Jens Grahn.

Suppleant – vakant.

Representanter i Flygsportförbundet

Ordinarie representant – Narit Pidokrajt.

Suppleant – Claes Bertenstam.

Ledamot valberedning: Lennart Vestborn.

Suppleant valberedning: Andreas Frisk.

Svenska Fallskärmsförbundets styrelsemedlemmar. För deras ansvarsområden, se "Kontakta SFF" på sidan 35.

Peo Humla,
ordförande

Stefan Nilsson,
kassör

Gunilla Sigurd,
ledamot

Henna Canevin,
ledamot

Christer Dahl,
ledamot

Bengt Lysell,
suppleant

Daniel Ingered,
suppleant

Petter
Alfsson-Thoor

Kanslichef och
riksinstruktör

Karlsborg och fästningen är klassisk och traditionsfylld, här höll Fallskärmsjägarskolan, FJS, till. På bilden ett hopptorn för ut-hoppsträning och en uppställd DC3 som användes av FJS.

Minnet av sprängar-Jim lever; sedelärande för alla fallskärms hoppare.

och sin fritid. Man diskuterade även hur man ska motivera de existerande domarna att vilja fortsätta och hur man ska locka nya domare, för att få en större rotation.

Energi på Fallsvenskan

Eftersom intresset svalnat för Svenska Cupen valde Svenska Fallskärmsförbundet att ta bort denna tävling säsongen 2016 och istället lägga mer energi på Fallsvenskan.

Fallsvenskan är en tävling som ska möta allas tävlingsinstinkter. Tyvärr har det blivit så att nybörjare känner sig chanslösa mot veteranerna som skickar in bättre resultat år efter år. TK diskuterade därför om tävlingen ska delas upp och hur tävlingsresultaten skall registreras. Det resonades kring om Fallsvenskan bör kategoriseras i divisioner så att nybörjare har lika stor chans att ta hem vinsten som en mer erfaren hoppare.

Tävlingskommittén önskar att alla ska känna sig manade att tävla i Fallsvenskan eftersom det är ett ypperligt tillfälle att börja sin tävlingskarriär. SFF uppmanar därför alla tävlingssugna att vara med. Se separat ruta på sidan 10 för kommande tävlingar nästa säsong.

Klubbekonomi i balans

Den stora utmaningen efter en dryg säsong med många regndagar som 2015 hade, är att få balans i ekonomin. De flesta klubbarna sliter med diverse faciliteter för att allt ska gå ihop samtidigt som man vill öka tillväxten. Några klubbar har en bra bas men pusslar med att alla ska få svängrum.

En bra säsong innebär högt tryck på kursledare, AFF-instruktörer, tandem-piloter och ger slitage på flygplanen.

Klubbrepresentanterna enades om att kreativitet och samarbete är nog det som kan ta Sveriges fallskärmsklubbar till framgång. De flesta saker kostar inte, el-

ler marginellt lite, i förhållande till det stora hela.

Klubbtrivseln viktig

Sveriges fallskärmsklubbar har ett stående problem, där de hoppare vi tappar är nästan lika många som de som stannar, om inte fler. Så vad beror det på? Hur ser trivseln ut på din klubb? Är det yttre omständigheter som påverkar, till exempel trasiga eller halvfärdiga projekt?

Ingenting händer av sig själv och allt som krävs är att du och dina hoppkompisar hjälps åt och fixar det där dasset, den där skruven som alla trampar på eller gräset som är alldeles för högt. Vi vinner bara trivselpoäng genom att vara villiga och snabba på att hjälpa till.

Känner sig alla inkluderade? Det där med personkemi är inte alltid lätt, men vad som är lätt är att öppna munnen och se vad som händer. Det skadar aldrig att prata med någon, säga "hej", dra med någon i ett fyrmannahopp eller till filmfestivalen. Ta en lunch eller en kaffe mellan hoppen, inkludera en person i en diskussion och våga bjuda in. Allas röster behöver höras.

Tänk vilka talanger vi har i våra klubbar! Allt som kanske krävs för att just

den personen ska få träda fram är en in-
vit. Det kanske bara krävs ett leende och
ett hej för att få personen att känna sig
välkommen.

"No blame-kultur" eftersträvas

Efter den fatala olyckan i Gryttjom i
somras, och annat som hänt runt om i
fallskärmvärlden säsongen 2015, disku-
terade riksinstruktör Petter Alfsson-
Thoor och chefsinstruktörerna kring att
skapa en så kallad "no blame-kultur".

Man kan ju anta att när det handlar
om allvarliga ting som att sporta med li-
vet som insats så kan man bli nervös, och
man vill inte vara orsak till sin egen eller
någon annans olycka. Vi får alla komma
ihåg att man gör misstag, och det är inte
många faktorer som behövs för att det
skall gå fel.

Tillsammans måste vi se till att dela
våra erfarenheter och ha rätt inställning
och attityd när vi ger varandra kritik.
Det är ju inte alltid vad man säger som är
det viktiga, utan hur man säger det. Kri-
tik är ju neutralt tills dess man lägger po-
sitiv eller negativ betoning på det. Det
gäller även självkritik.

Det är allas ansvar att ta ansvar, speci-
ellt för sina egna handlingar. Riksinstruk-
tör Petter Alfsson-Thoor tillsammans
med chefsinstruktörerna uppmanar alla
klubbmedlemmar att träda fram och dela

Riksinstruktören
Petter Alfsson-Thoor.

med sig, våga diskutera och berätta om
sina misstag.

Uppmuntra varandra att skriva fler
"blå rapporter" så fort något i hoppet är
avvikande. Detta kan bidra till att man
upptäcker trender som i ett bredare
spektrum kanske är allvarliga längre
fram. Vi vill ju alla känna oss säkra med
de vi hoppar med. Och vem vet, någon
kanske trots allt passar i en annan sport.

Förbundsläkaren, hälsa och fysik

Att hälsan är god för en fallskärmshoppa-
re är ett faktum och något vi alla bör se

över på våra klubbar. Hur mår vi fall-
skärmshoppare egentligen – och med
det menas inte bara fysiskt utan även
psykiskt?

Psykisk ohälsa blir allt vanligare och
inget man skakar av sig bara för att man
stiger in på hoppfältet. Din uppmärk-
samhet och reaktion ska vara knivskarp
vid varje hopp och då gäller det att dina
tankar är samlade och fokuserade på det
du ska göra, oavsett om det är flerman-
na- eller ensamhopp.

Utan att vara misstänksam eller för den
skull försöka hålla terapisamtal, är det all-

Chefsinstruktörerna uppmanar
hoppssverige att skriva fler "blå rap-
porter" så fort något i hoppet är av-
vikande. Det kan bidra till att vi upp-
täcker trender som i ett bredare
spektrum kanske är allvarliga längre
fram. På bilden Peter Törneström.

Förbundskonferensen är i regel uppdelad på två möteslokaler – en för ordföranden och en för chefsinstruktörerna. Men konferensen är också ett forum för andra arbetsgrupper, till exempel tävlingskommittén och domare. Fotot är från en tidigare konferens, år 2013.

tid bra att vara uppmärksam på ett kamratligt plan. Hur mår din hoppkompis?

Vår alldeles egna förbundsläkare Peter Ullström besökte konferensen och det diskuterades en rad olika saker som kan påverka våra beslut under hoppning. Framförallt beskrevs vikten av att nya elever kommer in med sina läkarintyg i tid. Ett gemensamt beslut togs om att två veckors tid var en bra handläggningstid för att upptäcka fall som behöver mer uppmärksamhet.

Peter Ullström beskrev undersökningen för läkarintyget och menade att den både är grundlig och rättvis. Klubbarna ska tydligt informera den nya hopparen var en sådan undersökning kan göras eftersom det måste vara en viss typ av läkare som kan genomföra alla steg. En allmänläkare vet sällan vilka fysiska påfrestningar som kropp och kroppsdelar utsätts för i fallskärms hoppning.

Förbundet vet att vissa klubbar har en reservlista för elever – alltså elever på kö – och ser gärna att man uppmanar de köande att göra sig redo så att de fort kan stå klara för sin utbildning, färdiga med läkarintyget i hand.

Peter Ullström pratade även om hur viktiga ögonen är för oss hoppare, dels för synen men också för tryckutjämning. Ju sämre syn desto mer ansträngning för ögat och därmed större påfrestning för hopparen.

De hoppare som genomgått en ögonoperation (LASEK) alternativt ögonlaser (LASIK) bör vänta tills läkningsprocessen är klar. Även om du känner dig helt återställd efter ingreppet innan läknings-tiden är klar, så bör du rådfråga din ögonläkare eller Peter Ullström innan du börjar din hoppning. Det kan räcka med ett slag mot ögat för att man skall riskera allvarliga konsekvenser. Även efter läkningsprocessen bör man i början vara uppmärksam.

Antidrogpolicy självklar ståndpunkt
Riksidrottsförbundet och Försvarmakten uppmanar SFF och alla klubbar att

ha en tydligare och skarpare antidrogpolicy, det gäller framförallt narkotikaklassade preparat.

Det finns restriktioner i våra svenska bestämmelser för fallskärms hoppning (SBF 402:02) gällande alkohol, stimulantia och doping. Men SFF har inte tillstånd att testa för narkotika om inte polis eller annan myndighet har gett tillstånd.

Riksidrottsförbundets dopingkommission kan naturligtvis genomföra provtagning om misstanke finns. Listan är dock inte lång för fallda fall eftersom vår verksamhet framförallt fokuserar på träning och inte tävling. För den saken betyder det inte att vi ska ta lätt på problemet. Tvärtom, vi bör alltid beakta doping och droger som något som inte hör hemma på våra hoppfält.

Klubbarna tar ett gemensamt beslut om att skapa en uttalad nolltolerans till droger. Därför kommer chefsinstruktörer, kursledare, instruktörer och hopple-dare att informera mer om det på respektive klubb. Tillsammans får vi hjälpas åt med den kamratuppfostran som krävs.

Två typer av försäkringar

Det pågår diskussioner mellan förbundet och de försäkringsbolag som svenska fallskärms hoppare är försäkrade hos. Petter Andersson och Peo Humla jobbar aktivt för att villkoren ska bli bättre med högre ersättning och lägre premie.

Vi har två typer av försäkringar som fallskärms hoppare, dels en som täcker att vi hoppar ut från en flygfarkost medan den andra täcker för det ansvar vi har gentemot allmänheten, som till exempel vid evenemang och tandemhoppning.

Ansvarsförsäkringen handlar främst om att man själv inte ska bli skyldig till skadestånd i en situation man inte kan kontrollera.

Ett exempel: en kameraman som får en kastvind precis innan hen ska landa och hamnar på en åskådare så att denne skadas. Det är viktigt att individen själv inte ska bli skyldig till skadan, utan vår ansvarsförsäkring ska här täcka för "vårds-lös" hoppning.

Diskussioner med Försvarmakten

SFF har även pågående diskussioner angående samarbetet mellan Försvarmakten och fallskärmsförbundet som frivilligorganisation.

Försvarmakten har högre förväntningar på oss än vad de anser att vi levererar idag. Vad förväntningarna är diskuteras, men Svenska Fallskärmsförbundet hoppas att vi ska kunna bygga ett starkare band till Försvarmakten som kan generera till fler evenemang och att vi bland annat får hoppa Hercules fler gånger i framtiden. ■

Viktiga datum 2016

12-13 mars: Riksstämman med fallskärmsgala, Karlsborg. Kontakta din klubbrepresentant med motioner och idéer som du vill framföra till Svenska Fallskärmsförbundet.

19 mars: Safety day. Gäller för samtliga klubbar. Allt för att vi ska stå redo inför en säker hoppssäsong. Apropå säkert, du kan redan nu pranta in att utlagt T alltid går före strut om ingen annat anges av hopple-daren. Klubbarna måste bli duktiga att meddela sina medlemmar detta för att minska missförstånd.

12-13 november: Förbundskonferens. Svenska Fallskärmsförbundets årliga sammankomst för ordföranden, chefsinstruktörer och många andra som engagerar sig i svensk hoppning.

Kommande tävlingar 2016

28-29 juli: Svenska mästerskapen i formationshoppning, friflygning och kalottformation. Arrangeras av Fallskärmsklubben Aros, Johannisbergs hoppfält.

31 juli - 1 augusti: Nordiska och svenska mästerskapen i swooping. Arrangeras av Stockholms Fallskärmsklubb, Gryttjöm.

26-27 augusti: Svenska mästerskapen i tiomanna speedformation. Arrangeras av Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg.

MORE IS LESS

MAKE YOUR RIG INVESTMENT LAST LONGER

Looking for the safest downsizing option, while saving money? With the Pulse, you can fit larger canopy sizes into your first container, making that investment more valuable and giving a longer life to your rig as you progress.

The smaller pack volume of the Pulse allows you to safely put larger canopies into that first container, with the ability to downsize to a smaller full zero porosity canopy when ready.

Everyone wants an easier pack job. You don't have to fight this canopy to get it into the bag. A great choice for beginners, as it helps you develop good packing habits without the hassle.

PULSE
BY PERFORMANCE DESIGNS

The Pulse and the Optimum reserve make for the perfect combination. Since both use our proprietary low bulk fabric, combining them gives you the ultimate in flexibility and safety.

WWW.PERFORMANCEDESIGNS.COM

PROJECT ORANGE 10.16.13 PROJECT ORANGE
CANOPY PILOTING • ACCURACY • CREW AT SKYDIVE CITY, FL
VISIT PERFORMANCEDESIGNS.COM/PROJECTORANGE.ASP

Petter Alfsson-Thoor:

No blame-kultur

Höst- och vinteraktiviteterna 2015 har varit intensiva och lärorika. Samtliga kursledare blev inbjudna till ett seminarium, ett mycket lyckat sådant. Målsättningen var att belöna för goda insatser och utveckla kåren med erfarenhetsutbyte.

Samtliga punkter uppfylldes. Kursledarkåren är en mycket driven och inspirerande grupp instruktörer att få vara kring. Uppgiften under helgen var lika enkel som svår. Skapa förutsättning för att göra det vi gör, men bättre.

Med inspirerande föreläsningar från både vår "egen" David Bergman som pratade om gruppdynamikens inverkan på utbildningen och en gästföreläsare – Omed Kakaway som normalt jobbar med självskyddsutbildning på polishögskolan. Omeds föredrag belyste vikten av att utbilda rätt för att få ett automatiserat beteende. Det var inspirerande att få utbildningsmetodikerna från ett annat perspektiv.

Reflektionen, åtminstone från min egen sida, är att vi redan gör rätt saker i vår utbildning. Vi använder rätt utbildningsmetodik. Men vi måste göra det mera. Uthållighet, tålamod och noggrannhet som kursledare är några ledord jag tar med mig. Uthållighet att löpa linan ut, utan att kapa och ta genvägar – och tålamod med inläring tar tid. Noggrannhet genom att komma förberedd och se till att eleverna lär sig rätt saker, och dessutom ger det kvitton både för sig själva och instruktörerna.

Boken Hoppa fallskärm skall uppdateras, och det var en hel del önskemål som kursledarna hade på samtliga pass i boken. Det var bra och relevanta synpunkter. Boken skall matcha verkligheten vi verkar i idag och den skall vara tillämpbar utan att kursledare behöver förklara skillnaderna mellan teori och praktik.

Kursledarseminariet kommer att återkomma, men inte förrän om tidigast tre år. Det var både uppskattat och belönande för SFF att se att de som valde att komma hade viljan att le-
verera och lära.

Även ett tandemseminarium har gått av stapeln, och det är ett seminarium som haft ett uppdämt behov. Senaste mötet var 2002. Syftet med seminariet var snarlikt det med kursledarseminariet med skillnaden att vi pratade mycket kring vår säkerhetskultur. Det genom att bemöta sättet vi opererar på i klartext.

Jag grubblar på hur vi skall kunna bli bättre på hur vi gör. En stor del i det är att ha en säkerhetskultur som är fungerande och öppen utan att alltid ställa hoppare i skamvrån. En "No Blame Culture". En säkerhetskultur som skall välkomna att berätta om händelser, både

bra och dåliga. Erfarenheter delas och reflekteras för att få fler att göra mer rätt.

En bra början för "No Blame Culture" är att vi skall våga ta ansvar för våra handlingar. Att acceptera att vi som hoppare och instruktörer gör misstag, särskilt under press. Vi måste visa medkänsla för de som råkar ut för incidenter och misstag. Vi skall uppmuntra ett säkert beteende och bemöta ett osäkert. Del i det är att reflektera om hur vi gör och varför vi gör det och ta ansvar för det.

Sker hoppningen med passagerarens intresse i första rummet? Eller är det något annat? Väger vi berätta?

Idag är tandemkåren en ganska sluten kår. Man är inte så benägen att belysa misslyckanden som "ingen" har sett. Det är inte individer som fel i sig. Det i sig är en konsekvens av en kultur som i väldigt många år varit direkt bestraffande om misstag gjorts. Det är en avkomma från ett tänk som i goda mått härstammar från en militär kultur.

Det är med andra ord vårt system som grott detta slutna beteende samtidigt som ekonomis-

**En bra början för
"No Blame Culture" är att vi
skall våga ta ansvar för våra
handlingar. Att acceptera
att vi som hoppare och
instruktörer gör misstag,
särskilt under press.**

ka incitament blivit en allt större faktor. Den bestraffande-och-skamvrå-kulturen skall vi försöka utrota så gott det går. Inte bara i tandemkåren, utan i hela den svenska hoppningen.

Nu skall man dock inte blanda ihop misstag och incidenter med att avsiktligt bryta mot riktlinjer. Konsekvens av ett olämpligt beteende är det kraftigaste verktyget vi har idag. Det betyder inte att konsekvensen alltid måste vara att någon blir av med certet. Eller som jag läste i en artikel i SFS för något år sedan... "vi har gjort saker som skulle fått licensbrickan att smälta i plånboken". Man kan berätta om gamla stories, men inte de nya – man är rädd för skammen och bestraffningen. Alla är bildbara i någon form vill jag tro.

Hur skall detta gå till? Inledningsvis måste vi ha en gemensam utgångspunkt, och för oss är

**Riksinstruktören
Petter Alfsson-Thoor**

det ofta att "ha kul". Hur mäter man en säkerhetskultur som inte har ett specifikt mål annat än just "ha kul"?

Flygvapnet har en väl fungerande öppen säkerhetskultur där uppdraget är enkelt att förstå. Det går att mäta hur väl den enskilde piloten fungerar i förhållande till systemet genom prestationer under planerade övningar som fyller ett specifikt syfte.

I fallskärms hoppning finns det i Sverige 1 500 olika syften som går från att "bara gör nått hopp då och då", till att "vilja bli bäst i världen". Verksamheten går ut på "ha kul" eller att träna inför en målsättning. Det är svårt att mäta – så var skall vi börja?

Jag tror att det är en god början att inse och tolerera att misstag begås av alla, och att ansvaret för dem skall tas fullt ut, utan skamvrå. Misstag och avvikande händelser skall omhändertas och utvärderas så att det blir bättre nästa gång. Den enskildes prestation och förbättringspotential där och då är av vikt för denne, men även för andra att lära sig av. Det kräver att vi vågar berätta.

Det skall dock sägas att det inte alltid är viktigt vem som gjort vad, utan vad som hänt under vilka förutsättningar. Är beteendet individberoende eller systemberoende? Vi är väldigt benägna att påstå att det är individens fel när någon gör sig illa eller gör bort sig. Men istället skulle vi kunna se på helheten, systemet, och under vilka förutsättningar det skedde.

Om det är individberoende, ja då får vi hantera det genom de uppsatta riktlinjer som finns. Försöka korrigera genom utbildning tills hoppningen kan fortsätta vara så säker vi önskar att den skall vara.

Tandemseminariet blev lyckat. Många goda tankar och förslag togs upp för att kunna göra säkrare hoppning. Ett frö är sät i "No blame culture", men det kommer ta tid att få full verkan. Men det är ett tänk vi nu skall vi försöka sprida i hoppssverige.

Petter

Med blicken mot skyn,
Petter Alfsson-Thoor
SFF:s riksinstruktör

Vådautlösning i dörren och nära frifallskollision i hög fart på brythöjd – två situationer som snabbt kan eskalera till något mycket farligt.

av Petter Alfsson-Thoor

Tillbudsrapport nummer 1

Tid i sport: Fem år.

Antal hopp: 175.

Antal hopp med aktuell utrustning: 90.

Typ av huvudfallskärm: Sabre 2, 170 kvadrattot.

Rigg: Javelin.

Avskrift från rapport

Vådautlösning på 4 000 meter. Precis när jag klättrade ut i dörren lossnade linor och bag från riggen. En hoppare försökte varna och knuffa ut mig, men hann ej innan jag slets från planet. I öppningen slets integralhjälm och glasögon av, och en del av skärmen fastande i stabben (lossnade dockt genast). På cirka 3 700 meter hängde jag i fullt bärande kalott och började sakta cirkulera ner mot hoppfältet. Landade säkert på fältet.

Orsak: Antagligen för slapp loop. Åtgärd: Skärmen hoppstoppad och loopen kortad.

CI-kommentar:

Utrustning kontrollerades efter landningen och loopen till huvudkalotten var på tok för lång, vilket resulterade i vådautlösningen vid exit. Hopparen är medveten om vikten att kontrollera sin utrustning. Hade en pincheck utförts innan uthoppet hade problemet högst sannolikt kunnat undvikas.

RI-kommentar:

Vådautlösning i dörren är bland det farligaste vi kan råka ut för. Här sker den i samband med utklättring. Trots att en medhoppare reagerar och börjar agera när det uppmärksammas är förloppet mycket snabbt och våldsamt. Det är med blotta förskräckelsen och en god portion tur händelsen inte eskalerade till ett totalhavererat flygplan med risk för fatala konsekvenser.

Att kontrollera sin utrustning före hopp skall vara en självklarhet för alla fallskärmsbärande. Det förutsätter dock att vi har kunskapen att identifiera att systemet inte är gott nog. Det kan vara så att vi normalt bara pratar om tajta loopar och pilotfickor för att hoppningen idag innehåller högre farter och positionsförändringar. Att en vådautlösning kan ske vid utklättring är nog bland det värsta hoppare kan tänka sig råka ut för.

Varför? Det handlar inte bara om dig som hoppare. Det handlar om hela flygplanet och de som är kvar i det. Och konsekvenserna kan bli fruktansvärt oproportionerliga – jämfört med den avvikelse som skett vid utrustningskollen.

För ett femtontal år sedan fick en hoppare i ett fyrmannalag i Australien vådautlösning på reserven vid utklättring. Det var center-ute-hopparen som skulle backa ut och denne skrapade riggen mot dörren och reserven löstes ut. Den fallskär-

men gick över stabilisatorn på flygplanet, en Cessna Caravan. Konsekvensen blev att hela stjärtpartiet slets av. Hopparen som fick vådautlösning omkom. Samtliga hoppare kom ut, inklusive piloten som lyckades kräla sig ur ett tumlade flygplan på under 300 meters höjd.

Samma sak kan hända här. Strukturella haverier på flygplanet som gör det manöverodugligt riskerar vi varje gång vi klänger på utsidan av flygplanet. Det kan vi försöka undvika genom att säkra upp vår utrustning så att vi minimerar risken för en vådautlösning och efterföljande konsekvenser.

Loopen var på tok för lång stod det i CI-kommentaren. Jag är nog ganska övertygad om att denna hoppare inte är ensam om att ha en bekväm loop. Det är jobbigare att packa med kort loop, men det blir säkrare. Det här är dock inget som är symptomatiskt för oerfarna hoppare. Vi ser det ofta bland erfarna hoppare också som av bekvämlighet inte fixar loopen i tid, det kan även vara packare som tycker det är bekvämt i alla packjobb och inte noterar att det kan vara ett problem.

Problem som de här märks oftast inte förrän det har hänt något allvarligt. De kan uppmärksammas tidigare. Några tillfällen per år är hoppare med på evenemang som kräver incheckning av utrustning. Då dyker det alltid upp ett antal riggar med "bugi-loop". En sådan kontroll kan ni göra när som helst på klubben, vilken hoppdag som helst.

Ha alltid i åtanke att din bekväma loop i riggen eller en slapp pilotficka inte bara kan utsätta dig för fara, utan alla runtomkring dig, både i flygplanet och i frifall.

Lärdomar:

Ett litet fel kan få ödesdigra konsekvenser. Var inresserad av din utrustning och lär dig vad som är rätt looplängd för din rigg och se över loopens kondition. Låt det vara okej att slita lite för att få igen riggen.

Bra rapport!

Tillbudsrapport nummer 2

Gällande två hoppare

Tid i sport: Åtta år för båda.

Antal hopp: 560 och 417.

Sammanfattning från två rapporter av samma händelse

Tre personers ska sittflyga. Hoppet går som planerat fram till bryt. Bryt sker på 1 500 meter, då ligger en av hopparna lite över de andra två. Vid bryt lägger sig en av de nedre hopparna på mage, vänder 180 grader och börjar tracka. Den

”

Vådautlösning i dörren är bland det farligaste vi kan råka ut för. Här sker den i samband med utklättring. Trots att en medhoppare reagerar och börjar agera när det uppmärksammas är förloppet mycket snabbt och våldsamt.

”

övre hopparen uppfattar detta, lägger sig på mage men kommer ifatt och passerar mycket nära i hög fart. Bryt och drag sker sedan utan vidare anmärkning.

RI-kommentar:

Det var väl inte så allvarligt skulle någon kanske säga.

Ett tänkbart liknande scenario: En liknade händelse där kollision sker i hög fart på brythöjd, båda hopparna slås medvetningslösa, en räddas av sin räddningsutlösare och landar i bärande reserv. Den andre aktiverar räddningsutlösaren, men reserven hinner ej bli fullt bärande...

Vad skiljer då den händelsen från den av hopparna här redogjorda skarpa incidenten?

De flesta kanske skulle reagera på att reservfallskärmen inte kom ut i tid. Ja, det är en konsekvens av att det finns kända begränsningar i vårt räddningssystem som i sin tur kräver en analys. Men tar man en titt på vad som hände när kollisionen inträffade, eller som i det skarpa fallet, precis när det inte inträffade.

Nära kollision med stora fartskillnader innan bryt – det finns frågor man bör ställa sig för att lära sig något av en sådan här händelse: Vilka erfarenheter och kunskaper har hopparna av den här typen av hoppning? Hur har förberedelserna inför hoppet gått till? Hur har brytet gått igenom vid olika scenarion? Vad gäller för respektive hoppare beroende på var de befinner sig i förhållande till varandra när brytet närmar sig? Finns det en plan om alla inte är på samma plats inför bryt?

Det är den sortens frågor vi vill besvara för att kunna dra lärdomar av incidenter likt den här. Nu var det kanske tur, eller skicklighet, eller både tur och skicklighet att hoppet blev en nära-miss på incidentskalan. Oavsett, är det just sådana här rapporter som gör att andra hoppare kan lära sig, och fundera hur man vill resonera kring sin planering av hopp.

Nu skadade sig ingen, det är bra. Men det rent mekaniska skillnaderna i specifika händelser, både tillbud och incidenter kan vara mer eller mindre identiska. Sen är det tur som avgör utfallet när läget väl har uppstått. Om vi vill skapa förutsättningar för att fler skall lära sig av andras händelser, då måste vi berätta om dem. Använd tillbudsrapporten.

Det här var en enkel, men mycket bra, rapport. Mer sådant!

Klubbkollen

Sundsvallsklubbens hoppfält med bambubussen i bakgrunden.

Klubb fakta

Medlemmar: 33.

Tandempiloter: fyra.

Hoppmästare: cirka tio.

Hoppledare: cirka tolv.

Kurser per säsong: 1-3 kurser per år.

Praktiskt Flygplan: Cessna 182, byggd för fallskärms-hoppare med steg och mäsvinge.

Hoppriser: 3 000 meter 205 kronor, 1 000 meter 145 kronor.

Sovplatser: En sovbarack med cirka tio platser.

Marka: Mat, fika och godis.

Vid dåligt väder: Det är då vi åker till himlabadets relaxavdelning eller sätter på en film på projektorn inne i packen.

Säsong: Maj till oktober

Sundsvalls fallskärmsklubb

Om man följer E4:an hittar man en vacker stad som ligger beläget mellan Norra och Södra Stadsberget. Just det, vi pratar om Sundsvall som fick sitt namn 1621 efter en betesvall som tillhörde byn Sund. Passera skyltarna Bydalen, Birsta och Fillan så kommer du fram till Alnö Flygfält på Bänkåsvägen. Här är du varmt välkommen till Sundsvalls Fallskärmsklubb!

Text: Emelie Selin
Foto: Gunlög Edgren

Bland Sundsvalls cirka 93 700 invånare finns 17-18 aktiva fallskärms-hoppare. De tar sig ut till Bänkås med tält eller husvagn så fort hoppssäsongen drar igång. Tillsammans får de till ungefär 2 000 hopp per år varav cirka 200 av dem är tandemhopp och några av dem görs av cirka tio nya elever. De hoppar ur en Cessna 182:a och tar ibland in andra flygplan till olika sorters evenemang.

Det är tack vare Olle Nilsson och Helge Carlsson som verksamheten startades.

Allt började nämligen vid ett sammanträde på Södra Berget i en timmerbyggd restaurang. Tillsammans startade de en förening med fem medlemmar och med Olle Nilsson som ordförande. Hoppningen började på Ope i Östersund och togs sedan vidare till Söderhamn. Där delades klubben upp till två och sedan 1976 har klubben hållit till på Bänkås vid Alnö.

Mysfaktor var ordet

Det är inte svårt att känna sig hemma på Bänkås enligt många. Det finns bara positivt att säga. Det hörs verkligen att de har satsat mycket på att hålla mysfaktorn hög, med rent och snyggt omkring sig.

Nu har de nytt kök och vardagsrum, de har nyligen byggt ett kapell och har en riktig utetunna samt utebar. Efterhäng med klubbkompisarna är viktigt menar ordförande Nenne Zar som satsar mycket med sin familj, och familjen Nyberg som klubben drivs av.

Sundsvalls Fallskärmsklubb har nämligen blivit kallad för den familjäraste klubben ett flertal gånger och som gör att gästerna vill återvända. Klubben är ofta långväga besökt från platser runt om i

Skandinavien, särskilt under den årliga hoppveckan Family Week som är en succé varje år.

Hoppare utifrån hör av sig för att få veta när det blir av. Redan nu kan du boka in 9-17 juli 2016. Då kan du bland annat göra inbrott på några av Sundsvalls stränder, äta god mat och har riktigt fina fester, som en enda stor familj.

Går i tävlingstankar

Trots utmaningar som flygplansproblem så tar sig klubben runt med hängivna medlemmar. Hoppare gör de flesta från 3 000 meters höjd på skoj men det finns även potential till tävlingsanda genom friflygningen. Det hålls även en del evenemang och i år anordnade de SM i precision. Enligt Nenne Zar kommer det förhoppningsvis fler tävlingar i framtiden.

För att ta dig till denna mysiga idyll så tar du dig billigast tillsammans med andra fallskärms-hoppare i en bil och tältar, alternativt att köra dit en husvagn. Ett annat val är Ybuss, som åker från nästan alla städer i Sverige. Du kan också hitta biljetter med tåget som tar några färre timmar än bussresan. SAS tar dig snabbast från alla större flygplatser till Sundsvall / Timrå Flygplats. På klubben finns ett fåtal sovplatser och först till kvarn gäller. Vill man även ta del av Sundsvall som stad finns det fyra vandrarhem att välja på för under 460 kronor.

Redan nu kan ni gå in på klubbens Facebook-sida för att få uppdateringar om kommande nyheter och hålla utkik när roliga evenemang sker.

Verandahäng med badtunnan längst bort i bild och det lilla Caféet som mamma Nyberg sköter under Family Week.

Fallskärmsklubben Aros

Klubbkollen

Fallskärmsklubben Aros, förkortat FKA, bedriver sin verksamhet vid Johannisbergs flygplats i Västerås. Det är en mycket aktiv klubb som ständigt växer och har många aktiva medlemmar.

Text: Martin Eidensten

Foto: Penny Robertson-Pearce

Penny Robertson-Pearce började hoppa 2011 och har varit trogen klubben sedan starten.

"Jag säger såklart som många andra som pratar om sina klubbar gör: att vi är Sveriges bästa klubb! Det jag gillar är att vi är tillräckligt stora för att man alltid ska ha någon att hoppa med och att det alltid händer grejer, men samtidigt är vi inte så stora att vi inte kan hålla reda på vem som är vem, vilket jag också gillar. Man hänger med de som är där och det är svårt att hamna utanför."

Klubben har växt mycket bara under de åren som Penny varit aktiv och den har inte slutat än.

"Min känsla är att klubben bara växer och växer. Nu har vi fullt upp med att fixa liftkapacitet så att det räcker på helger. Det är såklart ett positivt problem som styrelsen jobbar hårt med men det blir lite kontrast när vi i sporten annars pratar om tillväxtpaket och hur vi ska hålla kvar medlemmar."

Stort flygplan och asfaltbana

Klubbens flygplan är en Cessna Caravan som tar 15 hoppare till 4 000 meter på knappa 15 minuter. Men det som gör att FK Aros skiljer sig från många andra svenska klubbar är att de har en asfaltbana. Det betyder att de kan hoppa även på vintern. Men det sker inte varje helg så man får hålla koll om man vill haka på.

"Det senaste åren har vi satsat mycket på att rusta upp våra lokaler. Det är främst några klubbmedlemmar som har lagt ned otroligt mycket jobb på det."

Taket har renoverats, fasaden målats om, fönster har byts och packlokalen har rustats upp och gjorts större genom att några små rum i dess anslutning tagits bort. Köket är helt nytt och även det gemensamma utrymmet."

De har också en relativt ny sovbarack som också renoverats.

"Det finns jobb kvar att göra men vi har i alla fall 50 sovplatser. Vilket är superbra, speciellt när vi har tävlingar."

Många tävlingar

Just tävlingar har de många av: "Vi brukar ha speedstar scramble, FS4 scramble och klubbmästerskap i precision varje år."

De har också arrangerat SM i tioman speedformation i ett antal år men just

Verksamheten

Flygplan: Cessna Caravan, SE- LZY.

Medlemmar: cirka 190.

Tandempiloter: 15.

AFF- instruktörer: 15.

Hoppmästare: 50.

Hoppedare: 30.

Kursledare: 10.

Planerade kurser 2016: sex stycken.

Praktiskt

Hopptider: Vardagar och lördagar 9-21, söndagar 9-18.

Hoppriser 2016: 180 kronor för medlem och 215 för gäst-hoppare (alla hopp klimatkompenseras).

Sovplatser: 50 stycken.

Marka: Öppen alla hoppdagar, serverar alltid dagens lunch samt fika, matiga smörgåsar, hamburgare med mera.

Säsong: 20/3 - 30/10 2016. Därefter vinterhoppning vissa datum (119 planerade hoppdagar 2016).

Webbsida: www.fkaros.se

säsongen 2016 så kommer FKCG att ta tiomannatävlingen och FK Aros arrangerar SM för frifallsgrenarna och kalottformationen.

FK Aros har även en hel del återkommande festligheter. "Snorbromsen" har hållits där ett tag nu och i samband med det även "Kicki Cougar Kitten Party", som började som ett alternativ för alla som saknar mustach.

"Snorbromsen har ganska strikta regler för att få vara med men på Kicki Cougar Kitten Party kan alla vara med, bara de klär ut sig till tjejer och har rätt mode."

Att klä ut sig är något som ligger extra varmt om hjärtat för Aros-medlemmarna, oavsett om det är årsfest eller kräftskiva.

"Festerna har nästan alltid någon form av maskeradtema men det är såklart okej att skippa utklädnad för de som inte vill."

forts. på sidan 16 ►

FK Aros håller till på Johannisbergs flygfält i Västerås och flyger en Cessna Caravan som tar 15 hoppare.

Fallsvenskan 2015

Fallsvenskans syfte är att öka intresset för tävling och är till för alla. I år deltog 72 hoppare från sju klubbar. Segrarna säsongen 2015 gjorde individuellt Cecilia Burström från Fallskämsklubben Dala och i klubbtävlingen Fallskärm Gefle Crew Club.

Text Virginia Åslund

Elisabet Mikaelsson,
administratör för
Fallsvenskan

"De tävlande är vanligtvis de som just satt ihop ett lag och börjat tävla. 2015 var det fler tävlande än säsongen innan, men det var färre FS4-lag än tidigare. FS2 och precision är den vanligaste grenen, dock är det endast lag från Fallskärm Gefle Crew Club som tävlar i precision", säger Elisabet Mikaelsson, administratör för Fallsvenskan.

Så funkar Fallsvenskan

Fallsvenskan genomför en tävling i månaden i varje gren, under fyra månader på sommaren. Poängen räknas ihop individuellt, men även för den klubb man representerar.

Hoppen kan göras på vilket svenskt hoppfält som helst, de tävlande behöver alltså inte samlas för att genomföra tävlingen. Bedömningen görs med hjälp av inskickade videoklipp till domarna och resultaten publiceras på SFF:s hemsida och Fallsvenskans Facebooksida.

Mer information om Fallsvenskan hittar du på sff.se, under Tävlingar och sedan Våra tävlingar.

Resultat klubbtävlingen:

1. Fallskärm Gefle Crew Club, FGCC	158 poäng
2. Fallskämsklubben Dala, FKD	71 poäng
3. Fallskämsklubben Aros, FKA	34 poäng
4. Fallskämsklubben Cirrus Göteborg, FKCG	19 poäng
5. Smålands Fallskämsklubb, FHS	17 poäng
6. Skånes Fallskämsklubb, SFK	10 poäng
7. Stockholms Fallskämsklubb, SF	9 poäng

Priser, klubbtävlingen:

1:a plats – FGCC får anmälningsavgiften på SM betald för alla deltagare i precision.
2:a plats – FKD får anmälningsavgiften på SM för två lag i FS.
3:e plats – FKA får anmälningsavgiften på SM för ett lag i FS.

Resultat individuella tävlingen:

1. Cecilia Burström, FKD	55 poäng
2. Christer Dahl, FKD	52 poäng
3. Rickard Örjas, FKD	44 poäng
4. Magnus Falk, FGCC	35 poäng
5. Kristian Grau, FKD	33 poäng
6. David Forsman, FKD	31 poäng
7. Holger Schmidt, FGCC	27 poäng
8. Linda Lindkvist, FKA	25 poäng
8. Narit Pidokrajt, FGCC	25 poäng
10. Penny Robertson-Pearce, SF	20 poäng
10. Nils Hedström, SF	20 poäng
10. Osama Ben Said, SF	20 poäng
13. Johan Levin, FKCG	19 poäng
13. Kristoffer Tyvik, FKCG	19 poäng
13. Michel Salomonsson, FKCG	19 poäng
13. Ola Johansson, FKCG	19 poäng
13. Peter Björkman, FKCG	19 poäng
18. Rebecca Bergling, FKA	17 poäng
18. Tommy Ekdah, FGCC	17 poäng
18. Robert Skärland, FGCC	17 poäng
21. Lars Bengtsson, FKA	16 poäng
21. Petra Rumell, FKA	16 poäng
21. Claes Berglund, FGCC	16 poäng
21. Jonas Wallberg, FGCC	16 poäng
25. Bo Pettersson, FGCC	14 poäng
26. Andreas Abrahamsson, SFK	10 poäng
26. Ann Lindberg, SF	10 poäng
26. Annika Björnström, SF	10 poäng
26. Eric Marsh, SF	10 poäng
26. Henrik Norin, FGCC	10 poäng
26. Johan Kvint, SFK	10 poäng
26. Jonas Nilsson, FGCC	10 poäng

26. Josefin Levander, SF	10 poäng
26. Lars Eriksson, FGCC	10 poäng
26. Maria Lille, FKD	10 poäng
26. Maria Lundqvist, SF	10 poäng
26. Per Ekelund, SFK	10 poäng
26. Sara Ekström, SFK	10 poäng
26. Thomas Björk, SFK	10 poäng
26. Magnus Persson, FKD	10 poäng
41. Mikael Öhman, FKA	9 poäng
41. Johannes Andersson, FKA	9 poäng
41. Arthur Kransengren Buracki, FKA	9 poäng
41. Derna Dover, FKA	9 poäng
41. Emma Fäste, FHS	9 poäng
41. Erik Gylfe, FHS	9 poäng
41. Niklas MacLachlan, FHS	9 poäng
41. Oskar Axelsson, FHS	9 poäng
41. Peter Dernhagen, FKA	9 poäng
41. Robin Johansson, FHS	9 poäng
41. Tobias Forslund, FKA	9 poäng
52. Desiree Edén, FKA	8 poäng
52. Fredrik Johansson, FKA	8 poäng
52. Maria Berg, FKA	8 poäng
52. Martin Hovmöller, FKA	8 poäng
52. Martin Nyblad, FKA	8 poäng
52. Uno Asker, FKA	8 poäng
52. Viktor Engberg, FKA	8 poäng
59. Björn Bohman, SF	7 poäng
59. Raul Rizzo, SF	7 poäng
59. Thomas Isaksson, SF	7 poäng
62. Håkan Schwartz, FGCC	6 poäng
63. Sigge Klintman, FKD	5 poäng
64. Therese Arcari, FKD	4 poäng
65. Per-Olof Ström, FKD	3 poäng
66. Richard Hansson, FKD	2 poäng
67. Carl-Oskar Bohlin, FKD	1 poäng
67. Sara Christoffersson, FKD	1 poäng
67. Sebastian Vestlund, FKD	1 poäng
67. Torbjörn Eriksson, FKD	1 poäng
67. Martin Røjas, FKD	1 poäng
67. August Orrboes, FKD	1 poäng

Priser, individuella tävlingen:

1:a plats – Cecilia Burström, FKD, får 2 000 kronor insatt på sitt hoppkonto.
2:a plats – Christer Dahl, FKD, får 1 500 kronor insatt sitt hoppkonto.
3:e plats – Rickard Örjas, FKD, får 1 000 kronor insatt på sitt hoppkonto.

Klubbkollen, FK Aros, från sidan 15

De har också påskfirande varje år: "Då kommer det ofta många gästhoppare för det är inte så många klubbar som hunnit komma igång än. Givetvis är det då också maskerad och lekar i form av äggjakt och liknande."

Varierad hoppning

Penny beskriver att FK Aros tidigare kanske var mest associerad med maghoppning men att det nuförtiden är väldigt blandade discipliner i frifall.

"Fler och fler friflyger och det är väldigt många som är intresserade av track, wingsuit- och vinkelflygning. Många som gillar att tracka köper trackoveraller innan de får hoppa wingsuit och övar med dem."

Det händer också en hel del annat som mörker-, ballong-och helikopterhoppning.

"Men det bygger lite på att någon tar tag i det. I år hoppade vi även från en

DC3:a vilket var lite udda men väldigt kul! Vi har många medlemmar som tar initiativ till olika event och läger."

Under sommaren brukar det vara lite olika temaveckor med bland annat big-way, friflygning och wingsuit.

Bullerrestriktioner specifika för låglif-ter gör att de tvingas undvika dem.

"Vi gör låglif-ter bara i undantagsfall som till exempel nivå tio i AFF-utbildningen och KM i precision på senhösten. Vi har även en del restriktioner kring bullerområden där planet inte får flyga."

Gott om alternativ vid dåligt väder

Om vädret inte lämpar sig för att hoppa fallskärm så finns det mycket annat att hitta på.

"Antingen bus, mys och kul i klubbstugan eller röj och fix."

Det är också mycket nära in till Västerrås om man vill handla mat, shoppa eller vill åka till Ikea.

"Men det finns också gokart, minigolf, bio och Sveriges enda actionbad: kokpunkten. Så hos oss blir det aldrig trist, hoppvåder eller ej!"

I klubbstugan finns en marka där det går att köpa mat.

"Det brukar inte vara middag om det inte är något speciellt men det finns alltid lunch om det bedrivs verksamhet. Sen säljer de ju alltid mackor och korv och så."

Det går bra att ställa upp husvagn på anvisad plats för gästande hoppare, men tyvärr kan de inte erbjuda el.

Utrustning via idrottslyftet

Slutligen kan sägas att alla under 26 år får låna utrustning gratis: "Genom idrott-online har vi sökt pengar från idrottslyftet vilket gjort att vi kunnat köpa in utrustningar som alla under 26 år får låna gratis. Riggat, hjälmar och höjdmätare. Det har varit superbra!"

Vertikalt europarekord för damer

Jasper van der Meer

Sista veckan i oktober samlades 25 tjejer från Sverige, Norge, England, Frankrike, Italien, Belgien, Polen och Ryssland på Skydive Spain i Sevilla för att sätta ett nytt vertikalt europarekord för damer. Sverige representerades av Cornelia Franzén, Jenny Norin och Nina Forsberg. Cornelia berättar här om sina erfarenheter.

Text: Cornelia Franzén
Foto: Gustavo Cabana, Jasper van der Meer

När jag åkte ner till rekordförsöket i Sevilla, Spanien, var jag lite smånervös. Jag hade inte någon erfarenhet av större headdownformationer än de åtta- till tio-mannor jag hade gjort hemma i Sverige. Men nervositeten släppte när jag kom ner till Sevilla, dels på grund av att det var så bra stämning mellan deltagarna och dels genom alla de tips vi fick av organisatörerna Anna Moxnes och Domitille Kiger från friflygargruppen Joy Riders.

Första dagens träning inför rekordförsöket började med uppvärmningshopp. Vi delades in i två grupper och tränade på floating, dykteknik och att flyga in

och ta grepp enligt ”level – slot – dock (LSD), det vill säga först nivå, sedan plats och sist dockning. I den ordningen.

Andra dagen började med regn, så istället för hoppning blev det en genomgång av rekordförsöket på marken.

Men efter några regniga timmar började det äntligen klarna upp och vi hann med två försök på en 24-manna innan solen gick ner.

Positionsbyten

Eftersom de två första försöken inte hade suttit började vi den tredje dagen med att göra lite ändringar av platser i forma-

Gustavo Cabana

forts. på sidan 19 ➤

Artikelförfattaren Cornelia Franzén.

Gustavo Cabana

► forts. från sidan 17

tionen. Kanske skulle det bli bättre genom att byta några positioner?

Det kändes verkligen som att det här var dagen då vi skulle sätta rekordet! Under de tre första hoppen på dagen var vi hela tiden väldigt nära att sätta formationen – på tredje hoppet hade vi alla grepp men tyvärr inte alla samtidigt.

Stabilt i många sekunder

Efter lite peppning på marken inför hopp fyra märktes det redan på väg upp i flygplanet att alla var koncentrerade och fokuserade på hoppet vi nu skulle göra.

Det var också på detta hoppet vi satte ett nytt vertikalt europarekord för damer! Detta av 22 grymma brudar! Ett rekord som flög stabilt i många sekunder och man kunde verkligen se på allas leenden att det satt!

Fler inspirerade tjejer

Under rekorddagarna peppade alla varandra och stämningen var hela tiden på topp. Att vara med på rekordet fick mig att vilja träna mer och vara med på fler större rekord och evenemang.

Det var även Joy Riders plan med att sätta ett nytt Europeiskt rekord: Att få fler europeiska tjejer att bli inspirerade till att träna och vara med på liknande evenemang i framtiden. Som till exempel vertikalt världsrekord för damer som planeras för November 2016 i Arizona, en 100-manna.

Att få vara med och sätta det här europarekordet var väldigt kul och nästa år hoppas jag att få se fler tjejer i formationer över Sverige!

Vill du vara med?

Om du är intresserad av att vara med på det vertikala världsrekordsförsöket för damer 2016 så kommer det att organiseras ett antal läger på Skydive Arizona där intresserade får möjlighet att träna.

Om man hellre åker på ett läger närmare Sverige så kommer Joy Riders att organisera ett under Vector-festivalen på Skydive Pink Klatovy i Tjeckien. ■

Joy Riders

Joy Riders är en grupp otroligt skickliga kvinnor som mellan sig har flertalet rekord och vinster samt årtals erfarenhet av träning, coaching, uppvisningar, organisering av evenemang och stuntjobb. De har gått samman för att uppnå två mål: utmärkt flygning och att sprida glädje.

Med i Joy Riders är Anna Moxnes, Domitille Kiger, Amy Chmelecki, Sharon Har-Noy Pilcher, Kjersti Eide och Hege Ringard. Se mer om Joy Riders på www.joyriders.no

Storforma

skapar magi

Nu är det dags att sätta Sverige på kartan som en vass konkurrent. Det tycker Johan Hansson och Sven Mörtberg. De är två eldsjälar som verkligen brinner för att skapa symmetri och dynamik i skyn. Dessutom har de båda slagit flera rekord i storformation, både i Sverige och utomlands.

Text Emelie Selin

Foto Anders Nyquist, Mikael Söderberg, Projekt Storsvensken

Sven Mörtberg och Johan Hansson inför ilastningen vid 60-mans sekvensrekordet i somras. Ninna Liljenbäck kollar att allt stämmer.

Att hoppa storformation är en utmaning och kräver människor som är skickliga och som klarar av att göra en perfekt dockning, trots stressig omgivning.

Idag saknas tyvärr mycket av erfarenheten och intresset som funnits för grenen, eftersom andra flygstilar har större dragningskraft. Det vill Johan Hansson och Sven Mörtberg ändra på:

”Storformation är kul och det blir extra roligt när man slår nytt svenskt rekord som vi gjorde i Karlsborg under 60-årsjubileet i somras.”

Under årens gång har det hunnits med flertalet både svenska och nordiska

rekord. Med start 1989 så gjorde Sverige rekord med en 24-manna. Två år senare i Västerås ökades det till 40 stycken och redan året därpå, 1992, dubblerades det rekordet genom ett komplett 80-manna-hopp.

1995 gjordes ett nordiskt försök till en 140-manna, ”The Nordic way”, men det var bristande samordnat vilket ledde till ett dåligt resultat.

1998 anordnades ännu ett rekordförsök, ”Projekt Storsvensken”, med 108 svenska fallskärmsbärande, men på grund av sjukdom (en svuld tandställning) så krymptes det rekordet till ett

tion

lyckat 107-mannahopp. Det var en hoppare färre än vad norrmännen hade gjort samma år.

Gemenskap bland deltagarna

Jens Grahn är en av dem som har varit med under många rekord i storformation, vissa lyckade medan andra inte gått

så bra. Han menar att "Det blir stort och mäktigt när man åker iväg och ska satsa som ett stort lag, alla med samma syfte i åtanke – att sätta rekord".

Han berättar att under träningsdagarna skapas en speciell gemenskap bland deltagarna: "Det är en fin lagkänsla där man vill lyfta varandra, det är som den glädjefyllda stämningen efter ett bra träningspass."

Men det kan också uppstå mycket frustrationer, om man känner att en lagkompis inte lyssnar och levererar i sin roll. I det läget är det inte dags att bli sur och bitter, menar Jens: "Ibland misslyckas man och då är det bara att fortsätta att träna tills man lyckas."

"För min del är det lyx att vara med i en storformation och inget jag vill göra för många gånger, just för att magin inte ska bli vardagsmat."

Att lita på sig själv och andra

För Johan och Sven är formationshoppning kanske lite mer vardagsmat, eftersom det är något de lägger ner mycket tanke och energi på eftersom de även planerar, samordnar och organiserar den typen av hoppning.

I en konversation med Johan så berättar han att en av de viktigaste aspekterna är något som de pratar ofta och mycket om – säkerhet. Särskilt när det kommer till att bygga större formationer. Alla deltagare bör känna sig säkra och känna tillit för varandra eftersom stresspåslag är ett faktum vid många moment.

Men håller man sig till planen och följer strategin som satts upp så blir säkerheten en självklar och automatisk del, och blir därmed ett moment mindre att koncentrera på.

Aldrig bli bekväm

Oavsett hur många gånger man måste repetera samma träningsmoment så ska man som storformationshoppare alltid prestera och fokusera till hundra procent.

forts. på sidan 23 ➤

Bakgrundsbilden: Uppbyggnaden av 60-mans sekvensrekordet över Karlsborg under SFF:s 60-årsjubileum i somras.

Johan Hansson.

Anders Q

Detta är ett tillfälle som alla bör ta vara på oavsett flygstil. Häng på så skapar vi magi!

Sven Mörtberg.

Anders Q

Bakgrundsbilden: Exit ur C130
Hercules vid 60-manna sekvens-
rekordet över Karlsborg i somras.
Foto Anders Brouzell.

Projekt Storsvensken

forts. från sidan 21

Även om man som deltagare känner att man "kan allt" så bör man inte bli bekväm, det kan hända överraskande saker när som helst under hoppet som obönhörligt och genast kräver det mesta av din flygskicklighet.

Inför träningshoppet pratas det även mycket om att hitta smidiga separationer så att man inte blir överraskad av grannen som öppnar sin fallskärm precis bredvid dig och kan skapa en farlig situation. Uppstår de typerna av överrumplingar så kan tilliten och förtroendet förloras vilket leder till ett störningsmoment och en orolig stämning i laget.

"Alla siktar ju på samma mål och då vill man att alla ska prestera sitt bästa, på det säkrast möjliga sättet", säger Johan.

Del av ett pussel

För att allt ska gå smidigt så börjar man oftast att träna i mindre grupper, för att senare pussla ihop alla delar till hela formationen. Alla deltagare ska vara skickliga magflygare och klara mjuka inflygningar vid rätt tidpunkt.

För att bli bra på att flyga mage så är god kroppskontroll ett måste. Tunnelflygning två till tre gånger i månaden är jättebra för utvecklingskurvan. Du får ett bra flöde i din träning och kan få direktiv som gör din träning bättre. Det är absolut inget krav utan handlar främst om hur bra grund man har från början för att klara alla moment som krävs för att formationen ska bli framgångsrik.

Innan planen ska sättas i verket så åker man till platsen där rekordet ska ske för ytterligare träning och delar upp laget i exempelvis två lag om 60 hoppare, om det nu är ett 120-mannagång.

Beroende på hur väl sammansatt gruppen är och hur bra träningshoppet går, så behövs det oftast inte mer än tre till fem hopp med hela laget innan man bestämmer sig för att sätta rekordet. I Karlsborg i somras behövdes inte mer än fem träningshopp, vilket gjorde det hela ännu roligare och smidigare.

Men alla hopp är unika och med nya lagkamrater – så träning är ett faktum som måste till inför alla rekordförsök.

120 till 2017

Sven Mörtberg och Johan Hansson presenterade sina idéer kring storformationshoppningen på förbundskonferensen i november, bland annat för att kolla hur intresset var bland klubbarna.

Ovan: Det nu gällande svenska rekordet i storformation, 107-mannan från 1998 över Karlsborg. Projekt Storsvensken lyfte rekordet från 80-mannan 1992. "Efter lärdomen från 'The Nordic way' 1995 – som skulle vara 140 men blev 139,5 eftersom en av looparna inte hann slutas – använde vi 'brutna' loopar, så kallade whackers", berättar Sven Mörtberg.

Med bra administrativ planering och samarbete med Försvarsmakten så är målet att bilda ett 120-mannalag 2017. Våra hoppkamrater i Norge har samma mål, samma år, och Johan och Sven vill verkligen inspirera alla klubbar att satsa och vara med.

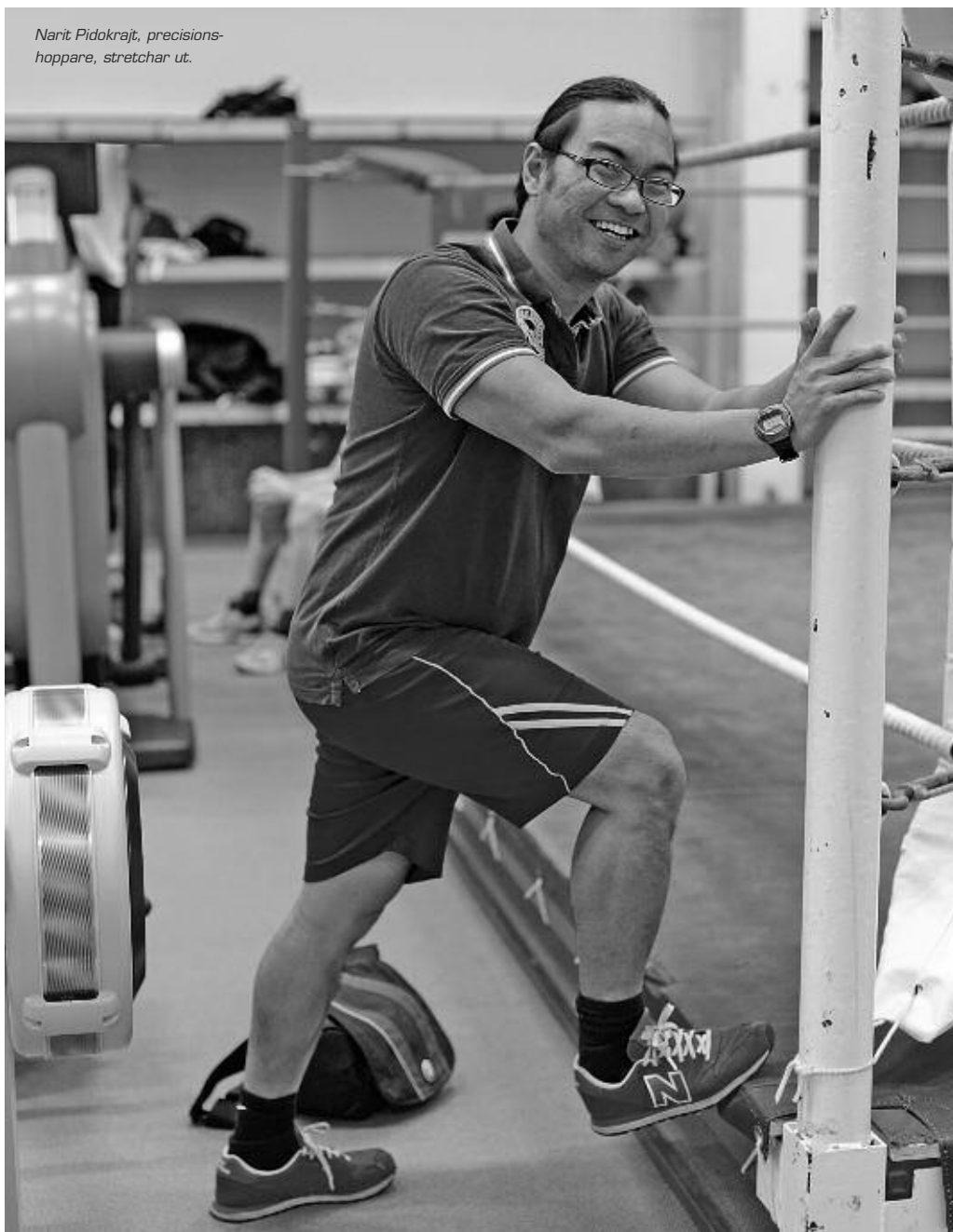
I mindre skala så satsar vi på ett datum 2016 för att sätta ett kvinnligt rekord med 35-40 damer, så motivera alla tjejer att vara med.

"I mindre skala så satsar vi på ett datum 2016 för att sätta ett kvinnligt rekord med 35-40 damer, så motivera alla tjejer att vara med. Är du intresserad så var uppmärksam på när din klubb ger ut information."

"Detta är ett tillfälle alla bör ta vara på oavsett flygstil", avslutar Johan Hansson. "Häng på så skapar vi magi!" ■

CYPRES for a
never pay battery

Narit Pidokrajt, precisionshoppare, stretchar ut.

Hård t på

Den 7-8 november träffades landslagshopparna och andra representanter från Svenska Flygsportförbundet på Bosön. Syftet var att inspirera deltagarna inför World Air Games i Dubai. Under helgen fick deltagarna lyssna på inspirerande föreläsningar och pumpa musklerna.

Text Emelie Selin och Virginia Åslund

Foto Lars Eklund, Narit Pidokrajt och Anders Strandberg

Träffen på Riksidrottsförbundets anläggning Bosön utanför Stockholm öppnade hårt med fystester som bland annat bestod av chins, dips, spänsthopp, brutalbänk och coopertest.

”Jag måste säga att det var goda resultat av oss fallskärms hoppare, åtminstone i relation till övriga deltagare”, säger Lars Eklund, som tävlar i speed.

Åtta flygsporter

Fallskärmsförbundet är en av åtta förbund som tillhör Svenska Flygsportförbundet. De övriga sju är ballongflyg, hängflyg, konstflyg, modellflyg, motorflyg, segelflyg och skärmflyg. Samtliga förbund var representerade under träffen och fick chansen att presentera sina sporter.

”Samtliga sporter var intressanta och det var många frågor. Till exempel om

hur det går till att flyga luftskepp, att segelflyga 100 mil utan att gå på toa eller att flyga modellflygplan fäst i ett snöre 300 kilometer i timmen”, säger Narit Pidokrajt, precisionshoppare.

Kropp och knopp ihop

På plats var även Gunlög Edgren, 30 år i sporten och representant från tävlingskommittén, som har mycket erfarenhet av träning och tävling. Gunlög berättar att man i det FS4-damlandslag hon var med i hade individuell träning en gång i veckan. Både fysträning där överkroppen måste vara stark och mental träning. Kropp och knopp hänger liksom ihop, berättade Gunlög.

”Jag fick ett samtal från Gunlög Edgren om att det fanns en plats kvar för landslagsträffen på Bosön. Jag är inte med

Tuffa fystester – bland annat chins, dips, spänsthopp, brutalbänk och coopertest.

Träning och inspiration Bosön

Nerit Pildoraj

i landslaget men fick vara med eftersom jag har en tydlig plan på att bli en av dem under 2016. Erbjudandet var för bra för mig att tacka nej till", menar Narit.

Pussel för laghoppare

Det där med att hur man ska lägga upp träningen i sin gren är väldigt olika beroende på hur mycket erfarenhet man har. Men oftast börjar man planera på senhösten. Då skissar man på ett program, bestämmer var all tränings ska ske så att man kan förbereda sig om man måste flytta för att kunna träna oftare.

Planering och förarbete underlättar när man lägger ner mycket tid och pengar själv. Man kan få lite stöd från fallskärmsförbundet om man uppfyller kraven som tävlingskommittén sätter upp, men engagemanget och drivet måste komma från en själv.

Det är mycket pussel och organisation som ligger bakom för att allting ska klaffa, särskilt om man är ett lag. Deltagarnas schema måste stämma överens och sen måste man ju jobba för att få ekonomin att gå ihop.

Ibland kanske man måste åka utomlands för att träna om man ska ha en viss coach. Men det kan också vara för att någon viktig tävling skall ske utomlands under andra förutsättningar:

"I Frankrike till exempel, flyger man en hel del Pilatus Porter vars dörr sitter

på andra sidan, jämfört med Twin Otter eller Caravanen. Det gör ju att exiten blir omvänd mot vad man kanske är van vid. Då är det bra att åka till ett fält som har samma typ av exit eller åka tidigare till tävlingen och träna vid dörren."

En stark egenskap bör vara att man är viljestark, eftersom alla måste vilja lika mycket och prioritera samma sak mot samma mål.

"Det låter kanske mycket men det skapar gnista och är så otroligt roligt när det går ihop", menade Gunlög.

Inspirerande föreläsningar

Gunlög hade dessutom ordnat så att Petra Lundström, som sysslar med idrottsnutrition på Riksidrottsförbundets elit-idrottsavdelning, föreläste om kost.

"Det var verkligen intressant både på övergripande nivå och med ett par djupdykningar ner till cellnivå" berättar Lars Eklund.

Även en föreläsning om idrottspsykologi stod på schemat. Under stora tävlingar är det lätt att tankar och nerver ställer till ofog.

"Det gäller att träna sig att stänga ute negativa tankar och behärska stressen som kan uppkomma under tävling. När det verkligen gäller så ska du vara lugn för att kunna utföra programmet, därför är det bra att träna upp sin mentala förståelse", sa Gunlög.

Lars Eklund

Fallskärmstävlingar brukar sällan involvera prispengar, så vad vinner man egentligen?

"Äran! Är man en tävlingsmänniska som älskar att träna och tävla så är det en fantastisk känsla att ställa sig på prispallen, särskilt till toner av svenska nationalsången", avslutade Gunlög och skrattade. ■

Swooparen Larry Nyström instrueras av Gunlög Edgren.

Anders Strömberg

Gunlög Edgren har stor rutin inom svensk tävlingshoppning, här som samordnare för landslaget under VM i Dubai 2012, med FS4-laget Bardagi.

SFF på Worl

Svenska Fallskärmsförbundet var på plats i Dubai för World Air Games, ett väldigt påkostat evenemang i klassisk Dubai-anda.

"Frågan är om något annat land kan organisera World Air Games efter detta", säger Gunilla Sigurd, styrelseledamot i SFF.

Text Virginia Åslund
Foton Narit Pidokrajt

I år hålls World Air Games i Dubai, Förenade Arabemiraten. Syftet med evenemanget är att uppmärksamma och främja flygsporter genom tävlingar och shower. Representerarna från Svenska Fallskärmsförbundet fick minst sagt uppleva en spektakulär show.

Efter en imponerande invigningsceremoni hölls ett tal av svensken John Grubbström som är ordförande i internationella flygsportförbundet, FAI. Shejk Mansoor bin Mohammed bin Rashid Al Maktoum, prins i Dubai, samt ett stort antal andra shejker deltog också.

Även en galamiddag ägde rum, på Jumeirah Beach Hotel. Där visades World Air Games-loggan på byggnaden bredvid Burj Al Arab, det stora hotellet format som ett segel.

Luftkonditionerat i två dagar

Gunilla Sigurd åkte tillsammans med Narit Pidokrajt till World Air Games för att delta på Flygsportsförbundets ordförandekonferens.

"Vi satt i luftkonditionerade rum och diskuterade bland annat medlemstappet, ett problem som finns i de flesta förbund. Efter två dagar blev vi utsläppta, och kunde följa tävlingarna som redan hade startat", säger Gunilla.

d Air Games

Påkostad invigning i god Dubai-anda.

Narit Pidokrajt, Gunilla Sigurd och delar av mottagningskommittén på flygplatsen.

Team Entangled under invigningen – Jonas Nilsson, Lars Eriksson och Henrik Norin.

Stor publik under swooping

I swooping, canopy piloting, tävlade Stefan Burström. Grenen kördes på Skydive Dubais "Palm Dropzone", som ligger alldeles bredvid vattnet. En del sidvind gjorde att de riktigt långa swoopen uteblev.

"Vi satt på åskådarläktaren och följde distansdisciplinen. Tänk om vi kunde ha lika mycket publik under tävlingarna hemma!" utbrister Gunilla och fortsätter:

"De andra grenarna startade tyvärr efter att jag åkt hem men jag åkte ut till Skydive Dubais andra hoppfält, 'Desert Dropzone', som ligger i öknen, hängde med våra deltagare där och såg dem träna. Dessutom hann jag med en fika med Lasse Hellberg, som var där och flög Stock-

holmsklubbens Twin Otter som varit uthyrd till Skydive Dubai över vintern."

Svensk speed, friflygning och CF

Förutom Stefan Burström i swooping, tävlade Lars Eklund och Daniel Hagström i speed för Sverige under World Air Games. Friflygningen var representerade av Orion Freefly som består av Isac Östman, Marie Sjödin och Tommy Gustavsson. Och i kalottformation tävlade Team Entangled – Jonas Nilsson, Lars Eriksson och Henrik Norin.

I nästa nummer av Svensk Fallskärmsport kommer ett utförligare reportage om World Air Games och hur det gick för de svenska hopparna. ■

Marie och Kid Sjödin softar, flankerade av CF-hopparna i Team Entangled.

Said är alltid redo med en kram eller hemlagad mat. Om han inte trackar i himlen är det alltid något som ska fixas, repareras, ordnas eller styrs upp på marken. Rastlösheten och vilja att vara igång har följt honom sedan födseln. Men de allra flesta känner nog igen honom stående i markan på Nyköpings Fallskrämsklubb, med ett nytt recept han hittat på.

"Jag älskar att laga mat och jag blir glad när folk gillar den!"

Said

Text Virginia Åslund
Foto Ahmet Kurt

Historien om hur Said hamnade på en fallskrämsklubb strax utanför Nyköping, där han syns varje helg, börjar faktiskt i Iran.

År 1980 hoppade han fallskräms för första gången – med rundkalott från cirka 300 meters höjd, en upplevelse som var både fantastisk och otäck. Det var under militärtjänstgöringen och totalt gjorde Said 270 övningshopp och 398 hopp i krig, alla från cirka 200-300 meter. Det skulle dröja ungefär trettio år innan han satte på sig en rigg igen, när suget att uppleva frifall började göra sig påmind.

När Said hade bestämt att han skulle ta upp hoppningen igen, besökte han Nyköpings Fallskrämsklubb några helger innan han skrev upp sig på en AFF-kurs. Det var 2011 och han skulle fylla 50 år.

"Klubben kändes klockren och kursen gick bra till en början. Sen började det strula till sig. Jag hade svårt att vara avslappnad, var väldigt stressad och kun-

de inte njuta av hoppen eller göra det jag skulle. Jag valde att pausa hoppningen en tag och började tunnla istället, för att öva på att slappna av".

Året därpå fick Said problem med ena ögat och efter rekommendation från läkare fortsatte han inte med kursen, ➤

Said Zenhari

Född: 1961 i Shiraz, Iran.

Bor: Norrköping.

Familj: Tre vuxna barn, födda 1989, 1990 och 1996. Ett barnbarn, född 2015.

Yrke: Datatekniker för Norrköpings kommun.

Klubb: Nyköpings Fallskrämsklubb.

Namn i Skywin: "Klubb-pappa".

Antal hopp: Totalt 1 019 – 668 militära och 351 civila.

Började hoppa: Militärt 1980 och civilt 2011.

Första hoppet som A-certare över Skavsta, Nyköpings Fallskårsklubb, 2014.

Ung Said äter mat: "I krig gäller det att äta gott och mycket de gångerna man har tid och kan laga mat!"

Vill göra det bästa

Nyköpingshopparna är nu bortskämda med hemlagad mat och Said är också för övrigt navet i det ideella arbetet. Han parar ihop instruktörer och elever, håller utkik på riggar och overaller åt andra, peppar nya A-certare och lagar lampor. Eller åker till soptippen. Eller vad som helst som behövs göras.

"Eftersom jag ändå är på hoppfältet kan jag lika gärna hjälpa till. Och det gör mig glad. Jag vill ju göra det bästa för min klubb och önskar att alla kände likadant. Men man gör det man kan. Vi är olika och behöver jag hjälp säger jag till".

Säsongen flöt på med Said på marken men så 2013 träffar Said sin gamla AFF-instruktör Jocke Melin.

"Han sa till mig 'jag ska göra hoppare av dig, vi fixar det här'. Så jag åkte till Spanien i december, där kursen hölls och tog certet. Han är den bästa instruktören

men han åkte fortfarande ut till klubben varje helg.

"Innan jag kom in i fallskärmsvärlden jobbade jag på helger. Men nu åker jag ut till klubben istället, för att fylla på energi och njuta av tillvaron. Jag tog över markan och tänkte att det är ska jag bli bra på. På så sätt kom jag in i gemenskapen utan att hoppa fallskärm".

jag haft. Han trodde på mig och jag fick mycket återkoppling. Fram till hopp nummer åtta var det fortfarande lite stressigt. Men det första solhoppet jag gjorde var det underbaraste hoppet jag någonsin gjort. Det kommer jag aldrig att glömma. Jag hoppade från 4 600 meter och fick äntligen njuta av frifallet".

Kunde knappt andas

Ett annat oförglömligt hopp är första hoppet, hans första någonsin. Det är under militärtjänstgöringen i Iran, det är Hercules, det är automatlina och det är rundkalott från 300 meter. Året var 1980, hela 35 år sedan.

"Ja, det minns jag som igår! Vi hade tränat så mycket på rullningen och vi var alla jättepeppade. Vi hade slitit under övningarna och väntat på den här dagen. Men när jag ser planet börjar hjärtat bulsa. Motorn sätts igång och vi lyfter. När lamporna börjar blinka, som indikerar att vi är klara för fällning, kunde jag knappt andas. Jag var så nervös!

Rampen öppnas och jag ville inte ens titta. Jag var naturligtvis först ut. Jag tog två steg sen tog det stopp.

'Är det ett problem?' frågade mitt befäl. 'Jag vill inte hoppa' säger jag. 'Okej' säger han och jag andas ut. Sen känner jag en spark i baken. Ingen vågade vägra efter det..."

Militärtjänstgöring av tvång

Med facit i hand var hoppningen trots allt inte så farlig och det hann totalt bli 668 hopp från Hercules i tjänstgöringen. Said hoppade mycket i Irak, med det främsta uppdraget att samla in uppgifter från landet.

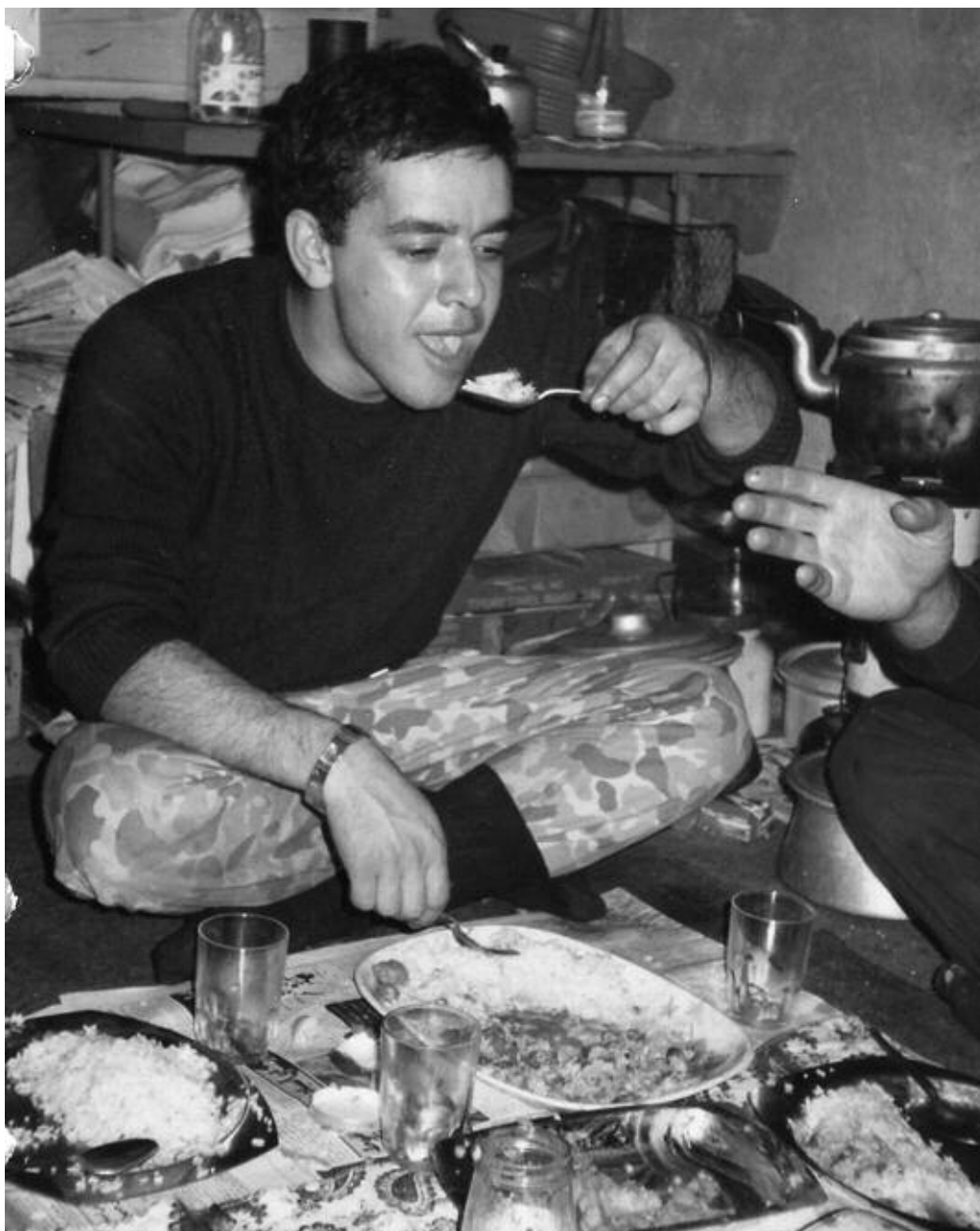
När kriget mellan Iran och Irak precis brutit ut, 1979, blev Said tvångsintagen till att göra militärtjänstgöring. Han var då 18 år gammal och mitt i ingenjörsstudierna på universitetet. Said skickades först till flygvapnet och sedan till kriget efter en specialutbildning.

"En dag spärrades gatorna av, jag och andra ungdomar tvingades in i lastbilar. Efter registreringen fick vi åka hem och vi hade en vecka på oss att samla ihop några saker och säga hejdå till familjen. Jag skulle tjänstgöra i två år men man kom hela tiden med ursäkter till att förlänga uppdraget, så slutet flyttades fram hela tiden.

Jag drog från kriget i mars 1985. Militären har förändrat mig på gott och ont. Det är en del av mitt liv."

Handplockad till flygvapnet

Said är född och uppvuxen i staden Shiraz, söder om Teheran mot Persiska viken i Iran. Han är näst yngst av sex syskon. Fadern gick bort när Said var ung och

det var den äldsta brodern som tog hand om syskonskaran. Många i familjen har en bakgrund i militären och kunde ha lite inflytande på var Said hamnade.

"Jag vet inte hur mycket min familj kunde påverka och jag vet inte vilka meriter man gick på, men jag blev handplockad och vi var totalt hundra personer som hamnade i flygvapnet. Det var ett bra ställe att hamna på i jämfört med andra organisationer".

I början av tjänstgöringen skjutsade Said runt vakter i flygvapnet. Ett jobb som innebar att man jobbade i ett dygn och var sedan var ledig i ett dygn. Men Said tog även på sig andras jourtimmar. För den som känner Said kanske betendet känns igen.

"Jag tyckte det var roligt att vara igång, men ibland blev det dumt... en gång blev jag så trött att jag somnade vid ratten på en buss jag körde. Ombord fanns 24 sovande soldater som blev minst sagt förvånade när jag voltade bussen och krockade med en dieselpump... men turligt nog kom ingen till skada".

För den bravaden hamnade Said bakom lås och bom i ett dygn, i väntan på en utredning. Resultatet: rekrytering till specialgruppen Takavar. Mitt i en åker.

"Min situation blev mycket sämre. Alla som var i gruppen var som jag, rastlösa. Inga helgon direkt. Vi hade dessutom mycket sämre befäl från USA och Ryssland och hierarkin var tydlig. De sa att det var fritt fram för oss att lämna om vi ville, men det fanns ju ingenstans att ta vägen. Men till slut blev jag gruppchef och hade ett ganska bra gäng".

Beordrad att förhöra

Även om kriget var mellan Iran och Irak var det även inbördeskrig i Iran. Många gånger blev Said beordrad att besöka byar och förhöra de invånare som ansågs vara motståndare, för att få fram information.

"Jag såg ingen mening med det. Oftast fanns det inget att hämta och vi lämnade de civila i fred. Jag brukade säga att

jag hade förhört dem. Men en gång var det en ung officer som inte tyckte jag hade gjort ett tillräckligt bra jobb, han ville att jag skulle plåga byborna, bland annat en gravid kvinna vars man de misstänkte var med i motståndsrörelsen. Jag fick order om att skjuta kvinnan men siktade istället mot officeren. Några som kände mig väl och visste vad jag kunde göra hoppade på mig för att stoppa mig och kulan träffade marken."

Fritagen av kurder

Åter igen hamnade Said i fängelset och väntade på att krigsdomstolen skulle avgöra hans öde. Då var han 24 år gammal. Samma natt vaknar han av att han hör gatuoroligheter och bråk. Byggnader brinner och helt plötsligt blir han fritagen, av kurder som är motståndare. Said fick kläder och pengar och tog sig till sin hemstad Shiraz, efterlyst i sin frånvaro.

"Det går att leva dolt i Iran. Det är inte som i Sverige där allt är kopplat till ett personnummer. Jag klarade mig ett tag hos släktingar. En kusin till mig skaffade kontakter i Europa genom sitt företag. Han skaffade ett jobb till mig där jag skulle åka till Aga i Sverige och inspektera deras produktion. Han var en ganska känd importör inom sin bransch så det var inte konstigt att han skickade någon".

På Arlanda i Stockholm blev Sids pass och visum kontrollerade. Allt var i sin ordning.

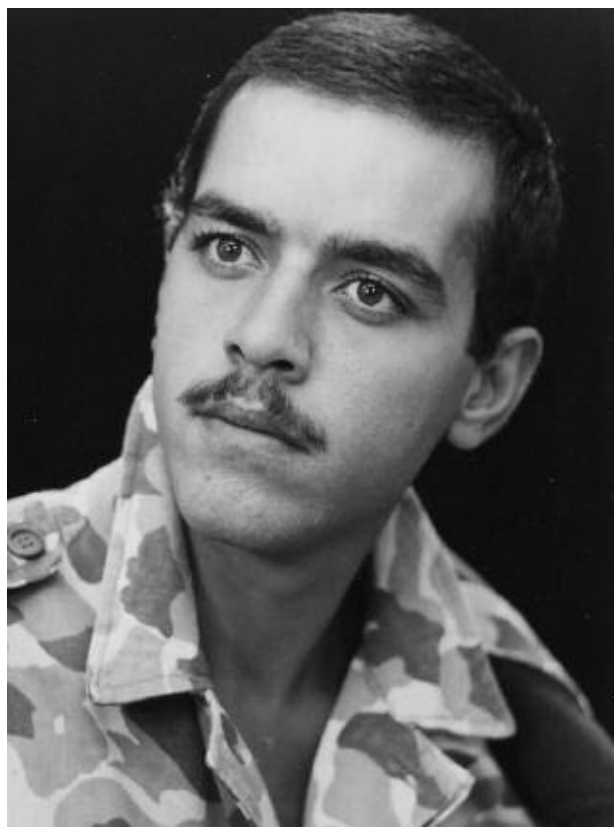
Väl i Sverige sökte han asyl. Sedan ett år tidigare bodde Sids storebror i Linköping och där bodde han ett tag. Han tog jobb på en fabrik i Viskafors, pluggade till drifttekniker och bosatte sig till slut i Norrköping där han bildade familj. Småbarnsåren hjälpte till att bearbeta de obehagliga minnena från kriget.

"Jag flyttade ett par gånger från Norrköping men har alltid kommit tillbaka. Norrköping känns som hemma för mig, det påminner mycket om min hemstad, fast det inte bor sju miljoner som i Shiraz... och alla mina barn bor i Norrköping, så jag har allt jag behöver här."

Dom i sin frånvaro

Tolv år efter att Said lämnade Iran återvände han för att hälsa på familjen. En resa som gick bra men det var lite skakigt på insidan. Sedan dess har han hälsat på i Iran ytterligare ett par gånger. Senaste gången tog han med sig riggen och besökte sitt gamla förband där hans kusiner jobbar. Han avrättades av släkten att nämna fallskärms hoppningen, eftersom generalen var på plats och för att han hade fått en dom i sin frånvaro.

"Jag hade ju fått en dom, men min kusin hade köpt loss den genom mutor som är vanligt förekommande i Iran.

Privat arkiv

Men när jag hälsade på sista dagen, för att ta förvä, blev jag uppkallad till generalen. Jag blev väldigt misstänksam men när vi träffades frågade han mig varför jag inte gjorde några hopp där! Han hade läst mina papper och var nyfiken på mig. Det blev inga hopp den gången men jag fick i alla fall med mig ett intyg på mina hopp från militären."

Said som ung soldat. Porträttbild från intagningen till den iranska specialstyrkan Takavar.

Varje hopp ger energi

Ett av Sids minnesvärda hopp är ett trackhopp från förra året. Planen var att direkt efter exit komma ut i en track. Said fick till en otroligt bra track och bestämde sig för att göra en sväng – som blir lite trög. Han hamnar två kilometer bort från landningsfältet, men ingen kommer och hämtar.

"Trots utelandningen var det ett fint hopp! Jag älskar att tracka. Jag hamnar oftast i tummel när jag ska sittflyga, men det är aldrig att det är otäckt. Jag svankar sällan, då får jag ont i ryggen och därför hoppar jag inte så mycket mage med andra, så trackhopp passar mig bra."

"Jag vill hoppa och njuta", fortsätter Said. "Efter att jag första gången verkligen kunde njuta av frifallet så har den känslan bara fortsatt. Jag hoppar bara när det känns rätt. Varje hopp ger mig energi och motivation att fortsätta".

Dottern smittad av glädjen

Varje helg är Said på ett hoppfält, oftast hemmaklubben, men han åker mer än gärna och besöker andra klubbar. För-

Robert Skärlund, hoppkompis:

När jag lärde känna Said var jag fadder till honom. Jag erbjöd honom att följa med till klubben innan han började sin kurs för att känna av stämningen och gemenskapen. Said var inte sen att känna sig hemma på klubben. Idag är han klubbens "pappa" och man kan prata om allt och inget med honom.

Och han har alltid ett finger med vad som än ska göras. Och ingen har väl missat hans goda mat? ●

Said ska precis inviga sin nya overall, en Tube 4.

utom Nyköpingsklubben förstås, finns en annan favorit:

”Alla klubbar är olika och man måste utgå från vad en klubb kan erbjuda, då blir man aldrig besviken. Men jag har fastnat för fälter i Mohed, hos Söderhamns Fallskärmsklubb. Första gången jag åkte dit hittade jag knappt klubben, inte ens GPS:en gjorde det. Men när jag kom fram var det så underbar stämning.”

Saids glädje till sporten har även smittat av sig på yngsta dottern Sofia. Hon följde med som 16-åring till klubben, för att hjälpa till i markan.

”Hon blev nyfiken på hoppningen men jag ville inte pusha och tänkte att hon skulle växa lite till. Men hon bestämde sig förra året och gick kursen i år. Jag hoppade med henne på första hoppet efter utbildningen, sen har vi bara hunnit göra ett hopp till än så länge.”

När det inte är hopsäsong då? För tredje året i rad åker han till Spanien i vinter. Annars gillar han att laga mat, styrketräna och att umgås med det nya barnbarnet – vilket han gör ganska mycket. Men den ständiga rastlösheten har han styrt mot hoppfältet:

”Det är underbart att vara på en hoppklubb. Det hela börjar redan när jag

Sofia Axelsson Zenhari, dotter:

Said, eller pappa som jag kallar honom, var den som introducerade mig till fallskärms-hoppning. Jag började följa med till Nyköpings Fallskärmsklubb på helgerna och jag förstod snabbt varför han älskade det så mycket. I våras påbörjade jag SFU-utbildningen och blev klar på två månader, det har jag min pappa att tacka för! Han har hjälpt mig oerhört mycket på vägen och det finns inte en sekund som han inte har stöttat mig. Vid alla dåliga landningar, jobbiga stunder och komplikationer så har han funnits där. Han har drivit mig och motiverat mig. Han är helt enkelt fantastisk!

Förutom det så är han även en underbar hoppkamrat. Han ser alltid till andras bästa och jobbar hårt för att förbättra klubben. Utan honom vet jag inte vad vi på klubben hade gjort!

svänger in mot ett hoppfält. Hela världen slutar att existera. Jag loggar ut från världen. Och loggar in på hoppfältet. Då har jag inga hämningar.”

SKYDIVE

ALGARVE

www.skydivealgarve.com

Algarve | Portimão/Alvor

info@skydivealgarve.com

(+351) 282 496 581

Spring Boogie

02-17 April

The Canopy School

22-23 February | 13-14 March | 3-4, 17-18 April

Skysaver Week

15-19 February | 21-25 March

AFF Week

23-29 February | 29 March - 04 April

Progression Course

01-07 March

Perfect weather all year round

THIS IS PARADISE

Welcome to Skydive Algarve

Davids fotoskola del 5

Foto: David Bengtsson

— Rörliga bilder — David Bengtsson —

Fotoskolan har denna gång fokus på rörliga bilder. I en tid då vi alla har en GoPro eller videokamera i våra smarttelefoner, så är det egentligen bara att skrida till verket om du vill bli en filmmogul. Du har den teknik som behövs.

Det finns dock en del fallgropar på vägen, innan du kan häva in din statyett på Oscarsgalan. Låt oss titta på några aspekter kring fallskärmsfilm och hur du kan göra din rulle till en succé.

Om du inte är världens bästa fotograf som hoppar med världens bästa hoppare, så är det svårt att göra den snyggaste av fallskärmsfilmer. Ha gärna detta i baktanken, då du måste addera något annat till din film för att göra den intressant. I dessa YouTube-tider har vi redan sett det mesta i fallskärmsväg och det krävs något väldigt spektakulärt för att fånga uppmärksamheten, om du *bara* satsar på yta.

Mitt grundtips är därför att fokusera på innehåll. Gör din film, men addera en story.

Det fina är att din story kan vara hur banal som helst. Har du bara en liten knorr och berättar något i filmen är du

redan bättre än 95 procent av alla fallskärmsfilmer där ute. De flesta klipper bara ihop hoppning till musik.

Den första veckan jag gick på film-skola fick vi göra en kortfilm. Uppdraget var simpelt. Vi skulle berätta en story på temat A möter B med förhinder. Om du analyserar det här uppdraget lite närmare så märker du att temat går att applicera på nästan varenda spelfilm av klass i hela världen. A möter B *utan* förhinder är kul som att se målarfärg torka och A och B flyger runt helt utan struktur i en dimmig GoPro-rulle blir också ett sömnpiller.

Om du inte vill lägga krut på storytelling i frifall, så går det utmärkt att använda sig av markbilder. Förhindret i temat ovan kan ju exempelvis vara dåligt väder. Dansa en soldans, be till vädergudarna, skrik ut din vrede och bygg upp storyn så att vi verkligen känner tillfredsställelsen när A sedan möter B som i mitt exempel är lufthavet.

Det är själva förhindret som ger oss tillfredsställelse när vi väl går i mål med ett skönt frifall.

Med det här tänket så har du kommit en bra bit. Temat kan varieras i all oändlighet och A och B kan ju vara allt från fysiska ting till känslor.

Som avslutning, låt oss kort titta närmare på några tekniska aspekter kring det här med att producera rörlig film:

- Lagg krut på ljudet. Har du dialog i din film så använd en extern mikrofon eller dubba i efterhand. Ljudeffekter är också coolt. Överdriv gärna. Swischande linor vid landningar och swoschande hoppare i frifall är alltid bättre än inget swichande och swoschande.
- Håll huvudet still och flyg din kropp. Det finns inget värre än en kamera som spattigt rör sig fram och tillbaka. Använd akustisk höjdvanare, typ en Dytter, eftersom säkerheten är viktigast. Vill du kolla på höjdmätaren istället för att filma så gör du det.
- Kill your darlings. Din film behöver kanske inte vara tio minuter lång. Går det att berätta samma story och bara visa den bästa hoppningen på fem så är det vägen till framgång. Ibland kanske det räcker med en minut. ●

Skynet – dags att förnya licensen

Nu är det hög tid att förnya din licens inför hoppssäsongen 2016. Det gör du via Skynet, Svenska Fallskärmsförbundets register för medlemmar. Du loggar in till Skynet med ditt licensnummer och ett lösenord. Om du inte redan har ett, får du lösenordet skickat till dig efter första inloggningsförsöket.

Kursledare registrerar nya elever direkt i Skynet. Det innebär att du redan under din första hopp-

säsong fått ett licensnummer. Det numret följer dig sedan och är oberoende av dina certifikatgrader eller eventuella instruktörsbehörigheter.

Skynet fungerar också som adressregister för den här tidningen, Svensk Fallskärmsport. Därför är det viktigt att du håller din adress aktuell. Se även till att din e-post är aktuell i registret. Det ger Svenska Fallskärmsförbundet möjlighet att nå dig enkelt och snabbt.

Skynet når du från SFF:s hemsida www.sff.se eller direkt på adressen <http://skynet2.sff.se>

Du behöver också se till att få dina fallskärmar och din rigg besiktade och din reservfallskärm ompackad. Det gör du hos en kontrollant. Fråga din chefsinstruktör vilka kontrollanter som håller till på eller nära den klubb där du hoppar. Nedan finner du en lista med e-postadresser till svenska fallskärmskontrollanter.

Svenska fallskärmskontrollanter

K-nr	Namn	E-post	K-nr	Namn	E-post	K-nr	Namn	E-post
5	Kjell Pahlsson	kjell.pahlsson@gmail.com	145	Henrik Grentzelius	grentzan@gmail.com	181	Stefan Burström	f94sbu@gmail.com
21	Ulf Anderzon	uffe@uffeshoppshop.se	146	René Bacchus	rene.bacchus@gmail.com	182	Glenn Risander	glenn.risander@gmail.com
59	Magnus Wädel	calle319@gmail.com	150	Ilkka Timonen	ilkka.r.timonen@gmail.com	183	Robert Alasuutari	alasuutari@gmail.com
69	Johan Bond	bond@bahnhof.se	154	Daniel Friberg	daniel.friberg@gmail.com	184	Jens Lindblad	jens.lindblad84@gmail.com
75	Espen Skancke	espen.skancke@gmail.com	158	Pascal Ribon	molnbroder@hotmail.com	185	Adrian Cederholm	adrian.cederholm@gmail.com
78	Staffan Lundin	svensksund@hotmail.com	163	Johnny Olsson	johnny@skydivesyd.se			
105	Magnus Svensson	magnus775@hotmail.com	164	Mårten Jansson	marten@martenjansson.com			
110	Alex Ingulfson	alex@fallskarmscenter.se	166	Nils Norin	nisse@aast.se			
116	Lennart Vestbom	lennart.vestbom@swipnet.se	172	Tomas Salberg	tomas@salberg.se			
119	Håkan Sagvik	hakan.sagvik@gmail.com	173	Eric Marsh	eric@primalinstinct.se			
128	Patrik Ingel	patrik.ingel@gmail.com	174	Mikael Andersson	mikael88@gmail.com			
133	Seth Ericson	seth.privat@gmail.se	175	Chris Rehn	chris.rehn@gmail.com			
135	Håkan Andersson	haan@bredband.net	178	Niclas Emanuelsson	nico_em@hotmail.com			
137	Henrik Anderson	henrik.anderson@gmail.com	179	Elof Wecksell	elof@wecksell.se			
144	Petter Alfsson-Thoor	ri@sff.se	180	Christofer Nordin	poffe111@hotmail.com			

Rätt svar på fysikuppgiften, sidan 4

Efter sju sekunder har man fallit cirka 250 meter och det medför att man drar vid cirka 1450 meters höjd.

Sträckan man faller räknas ut enligt formeln

$$s = \frac{a \cdot t^2}{2}$$

där s = sträckan (i meter), a = accelerationen (här gravitationen, 10 m/s²) och t = tiden (i sekunder).

...att trots allt behålla informationen, känslan och möjligheten att hoppa igen.

Foto Himmelsdyk, omslaget D. Bengtsson

Förnya din licens! Eller ta en time out?

Svensk Fallskärmsport, ingår i licensavgiften till Svenska Fallskärmsförbundet. Nästa nummer kommer till dig i början av april och är det sista numret i licensavgiften för 2015. För att efter det få hela årgången 2016 – och för att komma igång med hoppningen – är det nu hög tid för dig att förnya licensen. Då kommer alla årets Svensk Fallskärmsport automatiskt i din brevlåda.

Om du tar time out, vilken anledning du än har, ger Svensk Fallskärmsport dig möjlighet att enkelt hänga med i svängarna, hålla känslan vid liv och stimulera dig själv till snar come-back.

Prenumerera på Svensk Fallskärmsport om du inte skall förnya din licens. Betala då 349:- till bankgiro 5650-9433, Himmelsdyk, ange ditt namn och din fulla adress. Frågor? E-posta till himmelsdyk@telia.com

PRENUMERERA PÅ SVENSK FALLSKÄRMSPORT!
349:- bankgiro 5650-9433, Himmelsdyk

KONTAKTA SFF!

Kansliet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post: info@sff.se

Riksinstruktören

Petter Alfsson-Thoor
Telefon: 021-41 41 10
E-post: ri@sff.se

Beställ material på SFF:s kansli

- Boken "Flyga fallskärm", utbildningsbok i fallskärmsmanövrering.

Styrelsen

Ordförande: Peo Humla,
e-post: sffordforande@outlook.com
Ledamot/kassör: Stefan Nilsson,
e-post: kassor@sff.se
Ledamot: Gunilla Sigurd,
e-post: gunilla.sigurd@gmail.com
Ledamot/kommunikation: Henna Canevin,
e-post: henna@sff.se
Ledamot: Christer Dahl,
e-post: dahl.christer@gmail.com
Suppleant: Bengt Lysell,
e-post: bengtlysell@gmail.com
Suppleant/miljö: Daniel Ingered,
e-post: daniel.ingered@gmail.com

Valberedningen

Robbin Havasi, (sammankallande),
e-post: robbinhavasi@gmail.com
Magnus Våge,
e-post: magnus.vage@enfo.se
Jens Grahn, e-post: jens_grahn@hotmail.com
Posten som suppleant i valberedningen
är för tillfället vakant.

Vill du veta mer om

Skatter och avtal: Kontakta före ordföranden
Lina Gardlow, e-post: lina@sff.se
Ekonomi: Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se
Kommunikationsansvarig samt samt presskon-
takt: Henna Canevin, e-post: henna@sff.se
Försäkringsfrågor:
Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se
Miljöfrågor: Daniel Ingered,
e-post: daniel.ingered@gmail.com
Materielkommittén: Erik Marsh,
e-post: eric@primalinstinct.se
Utbildnings- och säkerhetskommittén:
Petter Alfsson-Thoor, e-post: ri@sff.se
Tävlingskommittén: Lena Kaulanen,
e-post: lena.kaulanen@gmail.com
Luftrumsfrågor: Mårten Nordlander,
e-post: marten@sff.se
Försvarskommittén: Johan Julin,
e-post: johan.julin@hotmail.com

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse

Peo Humla,
ordförande

Stefan Nilsson,
kassör

Gunilla Sigurd,
ledamot

Henna Canevin,
ledamot

Christer Dahl,
ledamot

Bengt Lysell,
suppleant

Daniel Ingered,
suppleant

Petter
Alfsson-Thoor

www.sff.se

På hemsidan hittar du fakta,
information och nyheter om hoppning.

Svenska Fallskärmsförbundet är en frivillig försvarsorganisation,
medlem i Flygsportförbundet och Riksidrottsförbundet.

Transportstyrelsen har till Svenska Fallskärmsförbundet
delegerat tillsynen av sporthoppning med fallskärm i Sverige.

Begagnatmarknad, nyheter, fler produkter och mer info på
www.uffeshoppshop.se

Uffe's Hopp Shop AB, Kokillgatan 12 B, 721 33 Västerås E-post: info@uffeshoppshop.se Tel: 021-355 750, Fax: 021-355 377

Marie Sjödin och Tommy Gustavsson landar efter ett av Orion Freeflys laghopp under World Air Games i Dubai.

Foto: Juan Mayer